

Kapitel IV

Bokslut

IFRS-bokslut	74
<i>Koncernens resultaträkning</i>	74
<i>Koncernens balansräkning</i>	75
<i>Förändringar i koncernens egna kapital</i>	76
<i>Koncernens kassaflödesanalys</i>	77
<i>Noter till koncernbokslut</i>	79
Sampo Abp:s bokslut	152
<i>Moderbolagets resultaträkning</i>	152
<i>Moderbolagets balansräkning</i>	153
<i>Moderbolagets kassaflödesanalys</i>	154
<i>Noter till moderbolagets bokslut</i>	155
Styrelsens underteckningar	162
Revisionsberättelse	163

{ Koncernens resultaträkning }

Milj. €	Not	1-12/2008	1-12/2007
Kvarvarande verksamheter			
Försäkringspremier	1, 8	4 350	4 458
Nettoresultat av placeringsverksamheten	2	275	974
Övriga rörelseintäkter		23	25
Skadeersättningar	3, 8	-3 355	-3 195
Förändring i skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal	4	667	-188
Personalkostnader	5	-494	-479
Övriga rörelsekostnader	6, 8	-532	-558
Finansieringskostnader		-66	-67
Andel av intresseföretags vinster/förluster		2	3
Resultat före skatt från kvarvarande verksamheter		870	974
Skatter	18, 19	-195	-254
Redovisningsperiodens resultat från kvarvarande verksamheter		675	720
Avvecklade verksamheter			
Redovisningsperiodens resultat från avvecklade verksamheter		-	2 853
Redovisningsperiodens resultat		675	3 573
varav hänförligt till			
Aktieägarnas andel		675	3 572
Minoritetens andel		0	0
Resultat per aktie (euro)			
Före utspädning, kvarvarande verksamheter	9	1,18	1,25
Före utspädning, avvecklade verksamheter		-	4,94
Totalt		1,18	6,18

{ Koncernens balansräkning }

Milj. €	Not	12/2008	12/2007
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	11	38	40
Placeringsfastigheter	12	138	158
Immateriella tillgångar	13	663	718
Innehav i intresseföretag	14	5	9
Finansiella tillgångar	15, 16	16 139	19 575
Placeringstillgångar som utgör täckning för fondförsäkringar	17	1 637	2 072
Skattefordran	18	212	89
Återförsäkrarens andel av skulder	22	436	489
Övriga tillgångar	20	1 473	1 316
Kassa och jämförbara tillgångar	21	465	958
Summa tillgångar		21 205	25 424
Skulder			
Skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal	22	12 375	13 148
Skulder avseende fondanknutna försäkrings- och investeringsavtal	23	1 637	2 071
Finansiella skulder	24, 16	1 269	1 102
Skatteskulder	18	441	562
Provisioner	25	26	35
Ersättningar till anställda	26	92	118
Övriga skulder	27	732	655
Summa skulder		16 573	17 691
Eget kapital			
Aktiekapital	29	98	98
Fonder		-832	1 847
Balanserat resultat		5 365	5 788
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare		4 631	7 733
Minoritetsandelar		0	0
Summa eget kapital		4 631	7 733
Summa eget kapital och skulder		21 205	25 424

{ Förändringar i koncernens egna kapital }

Eget kapital hänförligt till aktieägare								
Milj. €	Aktie- kapital	Överkurs- fond	Reserv- fond	Fond för verkligt värde	Balanserat resultat	Totalt	Minoritets- andelar	Totalt
Eget kapital den 1 januari 2007	95	1 157	370	486	3 061	5 168	21	5 189
Överföring till anläggningstillgångar som innehas för försäljning		0	0	3	-3	-1	-22	-22
Finansiella tillgångar som kan säljas:								
- redovisat mot eget kapital under redovisningsåret				6		6		6
- överfört till resultaträkningen				-238		-238		-238
Omräkningsdifferenser					-74	-74		-74
Skatter avseende poster redovisade mot eget kapital eller överfört till resultaträkningen				60		60		60
Netto intäkter redovisade direkt mot eget kapital	-	-	-	-169	-78	-246	-22	-268
Redovisningsårets resultat					3 572	3 572	0	3 573
Summa redovisade intäkter och kostnader under perioden	-	-	-	-169	3 495	3 326	-21	3 305
Utdelningar					-693	-693		-693
Aktieteckningar med optioner	3	4				6		6
Aktierelaterade ersättningar					0	0		0
Förvärv av egna aktier					-81	-81		-81
Redovisning av föråldrade utdelningar					6	6		6
Eget kapital den 31 december 2007	98	1 160	370	317	5 788	7 733	0	7 733
Finansiella tillgångar som kan säljas:								
- redovisat mot eget kapital under redovisningsåret				-3 116		-3 116		-3 116
- överfört till resultaträkningen				87		87		87
Kassaflödessäkring:								
- redovisat mot eget kapital under redovisningsåret				15		15		15
- överfört till resultaträkningen				-		-		-
Omräkningsdifferenser					-249	-248		-248
Skatter avseende poster redovisade mot eget kapital eller överfört till resultaträkningen				333		333		333
Netto intäkter redovisade direkt mot eget kapital	-	1	-	-2 681	-249	-2 928	-	-2 928
Redovisningsårets resultat					675	675	0	675
Summa redovisade intäkter och kostnader under perioden	-	1	-	-2 681	426	-5 182	0	-2 254
Utdelningar					-686	-686		-686
Aktierelaterade ersättningar					3	3		3
Förvärv av egna aktier					-167	-167		-167
Redovisning av föråldrade utdelningar					3	3		3
Eget kapital den 31 december 2008	98	1 161	370	-2 364	5 365	4 631	0	4 631

{ Koncernens kassaflödesanalys }

Milj. €	2008	2007
Rörelseverksamhetens kassaflöde		
Resultat före skatt	870	3 833
Justeringar:		
Avskrivningar	28	44
Orealiserade värderingsvinster och -förluster	393	339
Realisationsvinster och -förluster	92	-3 031
Nedskrivningar av fordringar	-	2
Förändring i skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal	-35	903
Övriga justeringar	551	3 022
Summa	1 029	1 280
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelseverksamhetens fordringar		
Placeringar*)	-1 047	-5 652
Övriga tillgångar	-123	-222
Summa	-1 170	-5 873
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelseverksamhetens skulder		
Finansiella skulder	196	676
Övriga skulder	-85	22
Betalda inkomstskatter	-49	-172
Summa	62	526
Kassaflöde från rörelseverksamheten	790	-235
Investeringsverksamhetens kassaflöde		
Investeringar i dotter- och intresseföretag	0	0
Överlåtelseinkomster från dotter- och intressebolagsaktier	6	3 230
Övriga placeringar	-522	-2 646
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar	65	14
Kassaflöde använt i investeringsverksamheten	-451	598
Finansieringsverksamhetens kassaflöde		
Teckningar med aktieoptioner	-	6
Förvärv av egna aktier	-167	-81
Betalda utdelningar	-678	-693
Emitterade skuldebrev, emissioner	-	742
Emitterade skuldebrev, återbetalningar	-	-1 395
Kassaflöde använt i finansieringsverksamheten	-845	-1 421
Redovisningsårets kassaflöde	-506	-1 058
Kassa och jämförbara tillgångar i början av redovisningsåret	946	2 016
Omräkningsdifferenser	25	0
Kassa och jämförbara tillgångar i slutet av redovisningsåret	465	958
Förändring i kassa och jämförbara tillgångar under redovisningsåret	-506	-1 058
Ytterligare upplysningar till kassaflödesanalysen:		
Milj. €	2008	2007
Erhållna räntor	652	682
Utbetalda räntor	90	78
Erhållna utdelningar	431	195

*) Placeringar innehåller placeringsfastigheter, finansiella tillgångar samt tillgångar som utgör täckning för fondförsäkringar.

Posten i kassaflödesanalysen kan inte dras direkt från balansräkningar p.g.a. till exempel förvärvade och avyttrade dotterbolag och valutakursdifferenser under redovisningsåret.

Kassa och jämförbara tillgångar innehåller kassan 176 milj. euro (184) samt övriga kortfristiga depositioner (högst 3 månader) 289 milj. euro (774).

Bank- och värdepappersrörelsens andel av koncernens nettokassaflöden

Milj. €	2008	2007
Kassaflöde använt i rörelseverksamheten	-	-712
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-	3 224
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-	-299
Summa	-	2 214

{ Not till koncernens kassaflödesanalys }

Företagsförvärv år 2008

Den 1 juni 2008, förvärvade If Skadeförsäkring Holding AB hela aktiestocket av ett ryskt försäkringsbolag SOAO Region. Det preliminära anskaffningsvärdet på 28 milj. euro betalades kontant i sin helhet.

Tillgångar och skulder av det avyttrade bolaget inte har en väsentlig påverkan på koncernens resultat, balansräkning eller kassaflöden.

Företagsavyttringar år 2007

I enlighet med den 9 november 2006 ingått avtalet, avyttrade Sampo Abp Sampo Bank Abp:s hela aktiestock till Danske Bank A/S. De största dotterbolagena som ingick i Sampo Bank gruppen var Sampo Fondbolag Ab, Mandatum Kapitalförvaltning Ab, Mandatum Fondkommission Ab, Mandatum & Co Ab, 3C Asset Management Ab och Arvo Omaisuuudenhoito Oy. Köpet trädde i kraft den 1 februari 2007.

AVYTTRADE TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER 31 JANUARI 2007

Milj. €

Tillgångar	
Materiella anläggningstillgångar	91
Immateriella tillgångar	64
Innehav i intressebolag	13
Finansiella tillgångar	24 873
Skattefordran	24
Övriga tillgångar	541
Kassa och jämförbara tillgångar	799
Summa tillgångar	26 404
Skulder	
Finansiella skulder	24 098
Skatteskulder	25
Övriga skulder	1 069
Summa skulder	25 191
Köpeskilling	4 028
Minus likvida medel som erhållits	-799
Kassaflöde från avyttringen	3 230

{ Noter till koncernbokslut }

Innehåll

Översikt över betydelsefulla redovisningsprinciper	80	15 Finansiella tillgångar	121
Upplýsningar för primära segment		16 Verkliga värden	126
<i>Koncernens resultaträkning baserad på rörelsegrenar</i>	94	17 Placeringsstillgångar som utgör täckning för fondförsäkringar ...	126
<i>Koncernbalansräkningen baserad på rörelsegrenar</i>	96	18 Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder	127
<i>Upplýsningar för sekundära segment</i>	98	19 Skatter	128
Förvärvade och avyttrade enheter	99	20 Övriga tillgångar	128
Noter till resultaträkningen		21 Kassa och jämförbara tillgångar	129
1 Försäkringspremier	100	22 Skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal	130
2 Nettoresultat av placeringsverksamhet	101	23 Skulder avseende fondanknutna försäkrings-	
3 Skadeersättningar	104	och investeringsavtal	134
4 Förändring i skulder avseende försäkrings-		24 Finansiella skulder	134
och investeringsavtal	107	25 Avsättningar	135
5 Personalkostnader	108	26 Ersättningar till anställda	136
6 Övriga rörelsekostnader	109	27 Övriga skulder	138
7 Skadeförsäkringens resultatanalys	110	28 Eventualförpliktelser och åtaganden	139
8 Skadeförsäkringens resultat per försäkringsklass	111	29 Eget kapital	141
9 Resultat per aktie	112	30 Upplýsningar om närstående	143
10 Finansiella tillgångar och skulder	113	31 Incitamentsprogram	144
Noter till balansräkningen		32 Revisorernas ersättningar	146
11 Materiella anläggningstillgångar	114	33 Rättegångar	146
12 Förvaltningsfastigheter	115	34 Innehav i dotterbolag	146
13 Immateriella tillgångar	118	35 Övriga än aktier i dotter- och intressebolag	147
14 Innehav i intresseföretag	120	36 Händelser efter balansdagen	151

Översikt över betydelsefulla redovisningsprinciper

Sampokoncernen har upprättat sin koncernredovisning för år 2008 i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna (International Financial Reporting Standards, IFRSs). Vid upprättandet av bokslutet har Sampo tillämpat samtliga av EU beslutade och den 31 december 2008 gällande standarder och tolkningar.

Som ett resultat av den globala finanskrisen ändrade IASB (International Accounting Standards Board) den 13 oktober 2008 standarderna IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering* och IFRS 7 *Finansiella instrument: Upplýsingar*. Ändringarna, som redan beslutats av EU, trädde i kraft den 1 juli 2008 och tillåter omklassificering av vissa finansiella tillgångar. Eftersom koncernen inte innehar några tillgångar för vilka ledningen skulle ha ansett omklassificeringen nödvändig, har dessa ändringar ingen påverkan på Sampos redovisning för räkenskapsåret 2008.

Under räkenskapsåret 2008 har Sampo inte tagit i bruk några nya eller ändrade standarder eller tolkningar.

Vid upprättandet av noterna till koncernredovisningen har även gällande finsk bokförings- och aktiebolagslagstiftning jämte myndighetsbestämmelser beaktats.

I redovisningen har tillgångarna bokförts till anskaffningsvärden, med undantag av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas, säkrade poster i verkligt värdesäkringar och aktiebaserade betalningar som regleras via aktieinstrument värderade till verkligt värde.

Koncernredovisningen presenteras i euro (EUR), avrundad till närmaste miljon, om inte annat uppges.

Sampo Abp:s styrelse godkände koncernredovisningen att utges den 11 februari 2009.

Koncernredovisning

DOTTERBOLAG

Koncernredovisningen utgör en sammanställning av redovisningen i Sampo Abp och alla dess dotterbolag. Som ett dotterbolag behandlas företag där koncernen har ett bestämmande inflytande. Koncernen anses ha bestämmande inflytande, om aktieinnehavet är mer än 50 procent av rösterna eller om den på annat sätt har rätt att utforma företagets finansiella och operativa strategier för att få nytta av dess verksamhet. Förvärvade företag konsolideras som dotterbolag från den dag koncernen övertar det bestämmande inflytandet och konsolideringen upphör då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för förvärv av dotterbolag. Anskaffningsvärdena allokeras till respektive identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser, vilka värderas till verkligt värde på förvärvsdagen. Anskaffningsvärde utöver koncernens andel av verkligt värde på förvärvade identifierbara nettotillgångar bokförs som goodwill.

Enhetliga redovisningsregler används i hela koncernen för koncernredovisningen. Alla koncerninterna transaktioner och mellanhavanden elimineras vid koncernredovisningen.

INTRESSEBOLAG

Som intressebolag behandlas bolag, i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inget bestämmande inflytande över utformningen av företagets finansiella och operativa strategier. Såvida inte annat klart kan påvisas, är detta vanligen fallet om koncernen innehar rösträtt över 20 procent, men högst 50 procent i ett företag. Investeringar i intressebolag behandlas enligt kapitalandelsmetoden, enligt vilken investeringen inledningsvis redovisas till anskaffningsvärde och ökas eller minskas med koncernens andel av nettoresultatet och andra förändringar, som efter anskaffningstidpunkten har direkt redovisats i intresseföretagets egna kapital. Om koncernens andel av intresseföretagets förluster överstiger placeringens bokföringsvärde, redovisas placeringarna i balansräkningen till nollvärde och de överstigande förlusterna konsolideras endast i det fall att koncernen har förbundit sig att uppfylla intresseföretagets åligganden. Goodwill som uppkommer vid anskaffningen inkluderas i anskaffningsvärdet. Orealiserade vinster (förluster) elimineras i förhållande till koncernens andel i bolaget.

VALUTAOMRÄKNING

Koncernredovisningen rapporteras i euro, som är funktionell valuta och rapportvaluta i koncernen och moderbolaget. Koncernbolagen har utfärdat sina redovisningar med användning av deras funktionella valuta, som är huvudvalutan i den ekonomiska miljö där företaget bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till rätt funktionell valuta med användning av transaktionsdagens gällande valutakurs eller genomsnittskursen för en månad. Monetära balansposter i utländska valutor omräknas till funktionell valuta till den kurs som gäller på balansdagen. Icke-monetära balansposter som värderats till anskaffningskostnad redovisas i balansräkningen till den historiska kurs som gällde på transaktionsdagen.

Omräkningsdifferenser som uppstår på grund av omräkning och monetära balansposter i utländsk valuta till funktionell valuta redovisas i resultaträkningen som valutakursvinster eller -förluster. Omräkningsdifferenser som härrör från aktier som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, redovisas i fonden för verkligt värde mot eget kapital.

Koncernbolags resultaträkningar med annan funktionell valuta än euro omräknas till euro till periodens genomsnittskurs och balansräkningarna till balansdagens kurser. De resulterande omräkningsdifferenserna tas upp under eget kapital. När ett dotterföretag säljs i sin helhet eller delvis, redovisas de ackumulerade omräkningsdifferenserna i balansräkningen som försäljningsvinst eller -förlust.

Justeringar beträffande goodwill och verkligt värde som härrör från förvärv av ett utländskt företag behandlas som om de vore det utländska företags tillgångar och skulder. Omräkningsdifferenser som uppstår vid omräkningen av dessa poster till den kurs som gällde på balansdagen, redovisas mot eget kapital.

De omräkningsdifferenser som uppstått före övergången till IFRS-standarderna den 1 januari 2004 har i enlighet med den lättnad som tilläts enligt IFRS 1 antagits ha värdet noll.

I koncernbokslutet har följande valutakurser använts:

	Balansdagens kurs under redovis- ningsåret	Medelkurs
1 euro =		
Svenska kronor	10,8700	9,6226
Estniska kronor	15,6466	15,6466

Segmentrapportering

Koncernens primära segmentindelning baseras på affärsområden, som påverkas av skilda risk- och lönsamhetsfaktorer samt verkar i olika regulativa miljöer. Kontroll och ledning av verksamheten samt rapportering är organiserad i enlighet med affärsområdena. Koncernens rörelsegränar är skadeförsäkrings-, livförsäkrings- samt holdingverksamhet.

Försäljningen av bank- och värdepapperssegmentet till Danske Bank A/S slutfördes den 1 februari 2007. Segmentets resultat rapporteras som vinst från avvecklad verksamhet för jämförelseåret 2007.

Koncernens sekundära segmentindelning baseras på geografisk indelning. Rapportsegmenten är Finland, Sverige, Norge, Danmark, Baltikum samt övriga länder.

Vid prissättning mellan segmenten, både inom och mellan länderna, tillämpas marknadspriser. Prissättningen baseras på EU:s och OECD:s riktlinjer Uppförandekod för dokumentation av gränsöverskridande internaffärer.

Transaktioner, fordringar och skulder mellan segmenten elimineras i koncernredovisningen rad för rad.

Räntor och utdelningar

Intäkts- och utgiftsräntor periodiseras på avtalets löptid enligt effektivräntemetoden. Denna metod redovisar instrumentets intäkter och kostnader jämnt i förhållande till utestående belopp över perioden fram till förfallodagen.

Aktieutdelningar redovisas som intäkter för den redovisningsperiod när rätten att erhålla betalning konstaterats.

Provisioner

Provisions- och transaktionskostnaderna för finansiella instrument som värderas till verkligt värde resultatavräknas när instrumentet ursprungligen anskaffas.

Kostnaden för förvärv av nya och förnyade försäkringar behandlas inom skadeförsäkringsrörelsen som förutbetalda anskaffningskostnader. Inom livförsäkring behandlas anskaffningskostnaderna som provisionskostnader under Övriga rörelsekostnader.

Provisionskostnader för placeringsaktiviteter ingår i posten Nettointäkt av placeringsverksamhet.

Försäkringspremier

Posten Försäkringspremier i resultaträkningen består av premieinkomster för skade- och livförsäkring.

Försäkringsavtalen inom skadeförsäkring har mestadels kort löptid (1 år), varvid premien redovisas som premieinkomst när årspremien förfaller. På balansdagen justeras premieinkomsten med förändringen i avsättningen för ej intjänade premier, dvs. den andel av premieinkomsten som utifrån den tidsperiod som försäkringsavtalet omfattar hänförs sig till följande redovisningsperiod.

Det ansvar som ingår i livförsäkringsverksamhetens försäkringsavtal och investeringsavtal sträcker sig långt in i framtiden, varvid premiebetalningen och ersättningen vanligtvis inte sammanfaller under samma redovisningsperiod. Premierna redovisas i premieinkomsten beroende på försäkringsgren enligt betalningsprincipen. För gruppensionsavtal redovisas en del av premierna redan när de debiteras.

Förändringar i avsättningen för ej intjänade premier redovisas som kostnad i posten Förändring i skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal.

Finansiella tillgångar och skulder

Beroende på värderingsgrund indelas finansiella tillgångar och skulder vid anskaffningstillfället i följande kategorier: finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen, låne- och kundfordringar, investeringar som hålles till förfall, finansiella tillgångar som kan säljas, finansiella skulder till verkligt värde via resultaträkningen och andra skulder.

Enligt koncernens riskhanteringspolicy redovisas placeringar till verkligt värde för ha så realistisk och uppdaterad bild av investeringarna som möjligt, och de rapporteras till koncernledningen till verkligt värde. Placeringarna innefattar ränteplaceringar och aktierelaterade instrument. De klassificeras huvudsakligen som finansiella tillgångar som kan säljas.

Inom skadeförsäkringsverksamheten har alternativet verkligt värde enligt IAS 39 tillämpats under tidigare år. De kvarvarande tillgångar som har förvärvats före år 2008 värderas

fortfarande till verkligt värde genom resultaträkningen. Dessutom tillämpas verkligt-värde-alternativet i vissa mindre skadeförsäkringsbolag.

Inom livförsäkringsverksamheten föreskriver IFRS 4 *Försäkringsavtal* att försäkringsavtal med diskretionär del skall värderas enligt nationella värderingsprinciper (utom beträffande utjämningsbeloppet) i stället för till verkligt värde. Dessa avtal och placeringar som utgör täckning för aktiekapitalet hanteras som en helhet och klassificeras huvudsakligen som finansiella tillgångar som kan säljas.

Inom livförsäkringen klassificeras placeringar som utgör täckning för fondanknutna avtal som finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen och redovisas i balansräkningen som egen post. Även skulder som motsvarar dessa redovisas som egen post. Dessutom är inom livförsäkringsverksamheten placeringar som är klassificerade som utländska dotterbolags finansiella tillgångar samt sådana finansiella instrument där ett inbäddat derivat inte har avskilts från huvudinstrumentet, värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Inom Holdingverksamheten klassificeras placeringarna huvudsakligen som finansiella tillgångar som kan säljas.

REDOVISNING OCH BORTTAGANDE

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålles till förfall och finansiella tillgångar som kan säljas tas in i eller bort från balansräkningen på affärsdagen, vilket är den dag då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Låne- och kundfordringar bokförs när likvid har överförts.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och nettobeloppet redovisas i balansräkningen endast om koncernen har juridisk rätt att kvitta de bokförda beloppen och den avser att nettoreglera eller att realisera tillgången och samtidigt reglera skulden.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden har löpt ut eller när koncernen har överfört rättigheter i samband med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen enligt avtalet har uppfyllts och löpt ut.

Den 16 oktober antog EU ändringarna som publicerats av IASB avseende standarderna IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering* och IFRS 7 *Finansiella instrument: Upplysningar*. Under vissa begränsade omständigheter tillåter ändringarna omklassificering av vissa finansiella tillgångar till verkligt värde efter den ursprungliga redovisningen.

Om ett skuldebrev som klassificerats att hållas till förfall eller som kan säljas uppfyllt definitionen för lån och fordringar vid första redovisningen, om företaget har avsikt och förmåga att inneha tillgången under överskådlig tid eller till förfall.

Alla andra skuldebrevsinstrument som innehas för handel får i sällsynta fall omklassificeras till finansiella tillgångar som

får säljas eller investeringar som hålls till förfall, om tillgången inte längre hålls till försäljning inom den närmaste tiden.

Derivat, finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen och finansiella skulder får inte omklassificeras.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH FINANSIELLA SKULDER TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN

Inom Sampokoncernen innefattar finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen derivat som innehas för handel och finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen.

Finansiella derivat som innehas för handel

Derivat, som inte är klassificerade som säkringsinstrument och inte är effektiva som sådana, klassificeras som derivat som innehas för handel.

Finansiella derivat avsedda för handel värderas inledningsvis till verkligt värde, vilket utgör erlagd eller erhållen köpeskilling. Derivat tas upp i balansräkningen som tillgångar när det verkliga värdet är positivt och som skulder när det verkliga värdet är negativt. Derivat redovisas till verkligt värde och förändringar i verkligt värde tillsammans med realiserade vinster och förluster redovisas i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen är sådana som vid anskaffningstillfället oåterkalleligt klassificerats som sådana. De redovisas inledningsvis till anskaffningskostnaden, vilket är det verkliga värdet av erlagd köpeskilling och omvärderas fortsättningsvis till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde tillsammans med vinster och förluster, ränteintäkter samt utdelningar redovisas i resultaträkningen.

INVESTERINGAR SOM HÅLLES TILL FÖRFALL

Investeringar som hålles till förfall är finansiella tillgångar som inte är derivat med fastställda eller fastställbara betalningar och fastställd löptid, som koncernen har positiv avsikt och förmåga att inneha till förfalldagen. Investeringar som hålles till förfall redovisas inledningsvis till anskaffningskostnaden vilken utgör verkligt värde av erlagt vederlag plus alla direkt hänförliga transaktionskostnader, och värderas fortsättningsvis till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

LÅNE- OCH KUNDFORDRINGAR

Som låne- och kundfordringar klassificeras finansiella tillgångar som inte är derivat med fastställda eller fastställbara

betalningar som inte noteras på en aktiv marknad och som koncernen inte avser att sälja omedelbart eller på kort sikt. Kategorin omfattar också likvida medel och tillgodohavanden hos centralbanker.

Låne- och kundfordringar redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde, som motsvarar det verkliga värdet på vederlaget lämnat till låntagaren, inklusive transaktionskostnader som är direkt hänförliga till anskaffningen av tillgången. Låne- och kundfordringar värderas fortsättningsvis till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR SOM KAN SÄLJAS

Finansiella tillgångar som kan säljas är finansiella tillgångar som inte är derivat, där tillgångarna identifieras som att de kan säljas och inte klassificeras under någon annan kategori. Finansiella tillgångar som kan säljas innefattar fordringsbevis samt aktier och andelar.

Finansiella tillgångar som kan säljas redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde, som motsvarar det verkliga värdet på erlagt vederlag, inklusive direkta och tillkommande transaktionskostnader. De omvärderas fortsättningsvis till verkligt värde och förändringar i det verkliga värdet redovisas i balansräkningen som en separat post under eget kapital med beaktande av skatteeffekten. Ränteintäkter och utdelningar redovisas i resultaträkningen. När de finansiella tillgångar som kan säljas har sålts, överförs den ackumulerade förändringen i verkliga värdet från eget kapital och redovisas tillsammans med realiserade vinster eller förluster i resultaträkningen. Den ackumulerade förändringen i verkliga värdet överförs till resultaträkningen även i det fall tillgångarna blivit osäkra och nedskrivning redovisats. Kursdifferenser som härrör från monetära balansposter som kan säljas redovisas alltid direkt i resultaträkningen.

ÖVRIGA FINANSIELLA SKULDER

Övriga finansiella skulder består av emitterade skuldebrev och övriga finansiella skulder.

Övriga finansiella skulder redovisas när vederlag har mottagits, och värderas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Om emitterade skuldebrev inlöses före förfallodagen tas de bort från balansräkningen, och skillnaden mellan redovisat värde och köpeskillingen som erhållits vid inlösen redovisas som vinst eller förlust.

VERKLIGT VÄRDE

Verkligt värde på finansiella instrument baseras främst på kursnoteringar på aktiva marknader. Finansiella tillgångar värderas till köpkurs och finansiella skulder till säljkurs. Om det finns poster som balanserar varandras marknadsposition, kan medelkursen an-

vändas i motsvarande omfattning. Om noterade marknadskurser inte föreligger för ett finansiellt instrument i sin helhet, men aktiv marknad finns för dess ingående beståndsdelar, åsätts ett verkligt värde på basis av relevanta marknadspriser för delarna.

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, eller att instrumentet inte är noterat, tas det verkliga värdet fram genom att använda allmänt accepterade värderingsmodeller, inklusive att använda priser från nyligen genomförda transaktioner mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs, genom hänvisning till ett aktuellt verkligt värde för ett annat instrument som i allt väsentligt är likadant, genom analys av diskonterade kassaflöden och genom optionsvärderingsmodeller.

Om det verkliga värdet för ett finansiellt instrument inte kan fastställas, anses anskaffningskostnaden vara en tillräcklig uppskattning av det verkliga värdet. Volymen av sådana tillgångar i koncernens balansräkning är obetydlig.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Sampo bedömer per varje balansdag huruvida det finns objektiva belägg för att en finansiell tillgång, annan än sådan som skall värderas till verkligt värde via resultaträkningen, har ett nedskrivningsbehov. En finansiell tillgång har ett nedskrivningsbehov och skrivs ned om det finns objektiva belägg för en nedskrivning till följd av att en eller flera s.k. förlusthändelser har inträffat efter det att tillgången redovisats första gången, och att denna händelse (eller händelser) har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR REDOVISADE TILL UPPLUPET ANSKAFFNINGSVÄRDE

Objektivt belägg för att ett nedskrivningsbehov föreligger, om en kund råkar i betydande ekonomiska svårigheter.

När en emitterare av finansiella instrument har blivit insolvent, beräknas fordrans nedskrivningsbehov. Nedskrivningen beräknas som skillnaden mellan fordrans redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden (exklusive framtida kreditförluster som ännu inte inträffat), diskonterade till lånets ursprungliga effektiva ränta. Skillnaden redovisas som en nedskrivning i resultaträkningen. Nedskrivningsbehovet för lån beräknas individuellt.

Om, under en påföljande period, beloppet avseende nedskrivningen minskar, och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen redovisats (såsom emitterarens status som osäker har tagits bort), skall den tidigare redovisade nedskrivningen återföras.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR SOM KAN SÄLJAS

Nedskrivningen på finansiella tillgångar som kan säljas följs upp genom en placeringsplan. Kreditrisklimiterna per utfärdare har fastställts i placeringsplanen och planen följs upp dagligen. Det objektiva belägget för ett nedskrivningsbehov för en finansiell tillgång som kan säljas baseras på en separat bedömning som görs om utfärdaren har fått sänkt kreditrating eller företaget placerats på bevakningslista, eller det verkliga värdet för ett egetkapitalinstrument avsevärt eller långsiktigt gått ned under anskaffningsvärdet. Bedömningen baserar sig dock inte enbart på den allmänna nedgången av investeringarnas värde som beror på marknadssituationen, utan anskaffningarna behandlas individuellt var för sig. Ifall man uppskattar att man vid investeringens avyttring inte får motsvarande anskaffningsutgift, redovisas en nedskrivning. När objektiva belägg indikerar att ett nedskrivningsbehov uppstått, återförs den tidigare direkt mot kapitalet redovisade ackumulerade förlusten och redovisas i resultaträkningen.

Om det verkliga värdet på ett fordringsbevis under en påföljande period ökar, och ökningen objektivet kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen redovisades i resultaträkningen, skall återföring av nedskrivningsbeloppet redovisas i resultaträkningen. Nedskrivningsbelopp som redovisats i resultaträkningen för ett egetkapitalinstrument skall inte återföras i resultaträkningen.

Finansiella derivat och säkringsredovisning

Finansiella derivat indelas i derivat som innehas i tradingsyfte och sådana som innehas i säkringssyfte, innefattande räntederivat, valutarderivat, aktiederivat och råvaruderivat. Derivat värderas inledningsvis till verkligt värde. Alla derivat tas i balansräkningen upp som tillgångar, när det verkliga värdet är positivt och som skulder när det verkliga värdet är negativt.

DERIVAT SOM INNEHAS I TRADINGSYFTE

Derivat som inte är identifierade som säkring samt inbäddade derivat som avskilts från huvudavtalet klassificeras att innehas i tradingsyfte. De värderas till det verkliga värdet och förändringen i det verkliga värdet tillsammans med realiserade vinster och förluster samt ränteintäkter och kostnader redovisas i resultaträkningen. Om derivat används i säkringssyfte men de inte kvalificerar för säkringsredovisning enligt IAS 39 behandlas de som derivat som innehas i tradingsyfte.

SÄKRINGSREDOVISNING

Sampokoncernen kan säkra sin verksamhet mot ränterisker, valutarisker och prISRISKE genom att använda säkring av verkligt värde och kassaflödessäkring. Kassaflödessäkring används för att skydda mot föränderligheten i framtida kassaflöden, medan

säkring av verkligt värde används för att skydda mot förändringar i verkligt värde av redovisade tillgångar och skulder.

Säkringsredovisning används för säkring som är effektiv i förhållande till den säkrade risken och uppfyller redovisningskraven i IAS 39. Säkringsförhållandet mellan det säkrande instrumentet och den säkrade posten samt riskhanteringssyftet och strategin för att genomföra säkringen dokumenteras vid säkringsens början. Likaså bedöms säkringsens effektivitet både vid säkringsens början och fortlöpande så att säkringen är mycket effektiv genom hela den period för vilken den är avsedd. Säkringen betraktas som effektiv när den resulterar i motverkande förändringar i verkligt värde eller kassaflöden som är hänförliga till den säkrade posten inom intervallet 80–125 procent.

Under redovisningsåret har både säkring av verkligt värde och kassaflödessäkring använts inom livförsäkringsverksamheten. Sampo Abp använde säkring av verkligt värde under jämförelseåret.

KASSAFLÖDESSÄKRING

Kassaflödessäkring används för att skydda kassaflödena från räntor från räntepapper med rörlig ränta eller andra rörliga tillgångar eller skulder. Säkringsinstrumenten innefattar ränteswappar, ränte- och valutaswappar och ränteoptioner. Derivat som är avsedda som säkring och som är effektiva som sådana värderas till verkligt värde. Den effektiva delen av förändringen i verkligt värde redovisas i fonden för verkligt värde i eget kapital och den återstående ineffektiva delen redovisas i resultaträkningen.

Den ackumulerade förändringen av det verkliga värdet överförs från eget kapital och redovisas i resultaträkningen under samma period som det säkrade kassaflödet påverkar resultaträkningen.

När ett säkringsinstrument förfaller, säljs, avvecklas eller löses in, eller att säkringen inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning, kvarstår den ackumulerade förändringen i verkligt värde i det egna kapitalet tills det säkrade kassaflödet påverkar resultaträkningen.

SÄKRING AV VERKLIGT VÄRDE

Säkring av verkligt värde används för att skydda mot förändringar i priser, räntenivåer eller valutakurser. Som säkringsinstrument används terminsaffärer, ränteswappar, ränte- och cross-currencyswappar och optioner.

Förändringar i verkliga värdet för derivat, som dokumenterats som säkring av verkligt värde och utgör effektiv säkring i förhållande till den säkrade posten, redovisas i resultaträkningen. Dessutom värderas de säkrade tillgångarna och skulderna till verkligt värde under den period för vilken säkringen gäller och förändringarna i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Värdepapperslån

Värdepapper som utlånas till motparter kvarstår i balansräkningen. Omvänt tas inte värdepapper som lånats upp i balansräkningen, såvida de inte sålts till tredje part, i vilket fall försäljningen tas upp som tillgång avsedd för handel och skyldigheten att återlämna värdepapperen som skuld avsedd för handel till verkligt värde via resultaträkningen.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Anläggningstillgångar och tillgångar och skulder som hänför sig till avvecklade verksamheter klassificeras som att de innehas för försäljning, om deras redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning av tillgången, inte genom fortlöpande användning. Förutsättningen för detta är att det är mycket sannolikt att försäljning kommer att ske och anläggningstillgången (eller avyttringsgruppen) är tillgänglig för omedelbar försäljning i förevarande skick till normala och sedvanliga villkor för sådana tillgångar (eller avyttringsgrupper). Vidare måste ledningen ha fattat beslut om en plan för försäljning av anläggningstillgången (eller avyttringsgruppen) och försäljningen skall väntas vara kvalificerad för redovisning som slutförd försäljning inom ett år från klassificeringstidpunkten.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning värderas från klassificeringstidpunkten till det lägsta av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader. Redovisningen av avskrivningar upphör efter klassificeringstidpunkten.

En avveklad verksamhet är en sådan del av koncernen som antingen har avyttrats eller är klassificerad som att den innehas för försäljning och som

1. utgör en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet som bedrivs inom ett geografiskt område
2. ingår i en enda samordnad plan för att avyttra en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet som bedrivs inom ett geografiskt område eller
3. är ett dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att vidaresäljas.

Resultatet för avvecklade verksamheter särredovisas som en egen post i koncernens resultaträkning. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning, avyttringsgrupper, poster hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning och som redovisas direkt mot eget kapital samt skulder hänförliga till en avyttringsgrupp redovisas skilt från andra tillgångar i balansräkningen.

Leasingavtal**KONCERNEN SOM LEASETAGARE****Finansiella leasingavtal**

Leasing av tillgångar, där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt överförs i allt väsentligt till koncernen, klassificeras som finansiell leasing. Finansiella leasingavtal redovisas vid leasingperiodens början till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgiften. Motsvarande förpliktelser ingår i posten Övriga skulder i balansräkningen. De genom finansiell leasing förvärvade tillgångarna skrivs av under den kortare perioden av tillgångens nyttjandeperiod och leasingperioden. Varje leasingbetalning fördelas mellan amortering av skulden och räntekostnad. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden för att åstadkomma en fast räntesats på återstående skuldsaldo för varje period.

Operationella leasingavtal

Då leasegivaren i allt väsentligt behåller de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt, klassificeras detta som operationell leasing, och tillgångarna tas upp i leasegivarens balansräkning. Leasinghyror på operationella leasingavtal redovisas linjärt över leasingperioden i resultaträkningen som hyreskostnader.

KONCERNEN SOM LEASEGIVARE**Operationella leasingavtal**

Leasingavtal, där tillgångar hyrs ut och koncernen i allt väsentligt behåller de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet, klassificeras som operationell leasing. De ingår i balansräkningen under Förvaltningsfastigheter. De skrivs av under sin förväntade nyttjandeperiod på samma sätt som för motsvarande ägda anläggningstillgångar och nedskrivningarna redovisas på samma sätt som för sådana poster. Hyresinkomster på tillgångar som innehas med operationell leasing redovisas linjärt över leasingperioden i resultaträkningen.

Immateriella tillgångar**GOODWILL**

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet (efter den 1 januari 2004) överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av de vid förvärvstillfället netto identifierbara tillgångarna, skulderna och ansvarsförbindelserna i det förvärvade företaget. Goodwill på förvärv före den 1 januari 2004 har redovisats i enlighet med de tidigare redovisningsstandarderna och redovisat värde har använts som antaget anskaffningsvärde enligt IFRS.

Goodwill värderas till anskaffningskostnad efter avdrag för ackumulerade nedskrivningar. Avskrivning på goodwill görs inte.

ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Som immateriella tillgångar med begränsad nyttjandeperiod redovisas externt anskaffade och internt utarbetade dataprogram och andra immateriella tillgångar, om det är sannolikt att de förväntade framtida ekonomiska fördelar som kan hänföras till tillgångarna kommer att tillfalla koncernen och tillgångarnas anskaffningskostnader kan mätas tillförlitligt. Anskaffningskostnaden för en internt utarbetad immateriell tillgång är summan av de utgifter som direkt kan kostnadsföras på tillgången. Forskningskostnader redovisas som kostnader i resultaträkningen då de uppkommer. Kostnader som har samband med utvecklandet av nya datasystem eller med avsevärda förbättringar av befintliga dataprogram redovisas i balansräkningen endast i den mån de är aktiverbara enligt ovanstående kriterier.

Som övriga immateriella tillgångar har också redovisats identifierbara försäkringsavtalsbundna kundrelationer vid förvärv av skadeförsäkringsverksamheten. Kundrelationerna värderades till verkligt värde vid förvärvet. Vid beräkningen av nuvärdet av de kassaflöden som tillgången genererar i framtiden har bl.a. premiejusteringar, korsförsäljning och allmänna ekonomiska prognoser beaktats. Som tillgångens nyttjandeperiod har använts försäkringsavtalens genomsnittliga giltighetstid, 6 år, under vilken den avskrivs linjärt. Kundrelationerna omprövas vid behov avseende nedskrivningar.

Immateriella tillgångar med begränsad nyttjandeperiod värderas till anskaffningskostnad efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Immateriella tillgångar skrivs av linjärt över tillgångens uppskattade nyttjandeperiod. De uppskattade nyttjandetiderna per tillgångslag är följande:

Dataprogram	4–10 år
Övriga immateriella tillgångar	3–10 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar omfattar Sampos rörelsefastigheter, kontorsutrustning, installationer och möbler. Klassificering av fastigheter som Sampos rörelsefastigheter respektive fastigheter i investeringssyfte baseras på använd kvadratmeteryta. Om andelen för Sampos rörelse i en fastighet är högst 10 procent, klassificeras fastigheten som en förvaltningsfastighet.

Fastigheter och övriga materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. Förbättringskostnader läggs till en fastighets redovisade värde om det är troligt att den framtida ekonomiska nytta som är hänförlig till tillgången kommer att tillfalla koncernen. Sedvanliga kostnader för reparationer och underhåll kostnadsförs under den period då de utförts.

På materiella anläggningstillgångar görs avskrivningar enligt plan linjärt baserat på bedömd nyttjandeperiod. I regel antas

restvärdet vara noll. Avskrivning på mark görs inte. Nyttjandeperioden prövas varje årsbalansdag och nyttjandeperioden justeras om bedömningarna ändras väsentligt. De uppskattade nyttjandetiderna per tillgångslag är följande:

Bostads-, kontors- och affärsbyggnader	20–60 år
Industri- och lagerbyggnader	30–60 år
Beståndsdelar i byggnader	10–15 år
Datautrustning och motorfordon	3–5 år
Övriga inventarier	3–10 år

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar upphör, om anläggningstillgången klassificeras som att den innehas för försäljning i enlighet med IFRS 5 *Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter*.

Nedskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar

Varje balansdag bedömer koncernen om det föreligger en indikation på nedskrivningsbehov för någon immateriell eller materiell anläggningstillgång. Om sådan indikation finns, bedömer koncernen tillgångens återvinningsvärde. Dessutom testas årligen goodwill, immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod och immateriella tillgångar som ännu inte är färdiga för användning med avseende på återvinningsvärdet oavsett om indikationer på värdeminskning förekommer. Goodwill fördelas på koncernens kassagenererande enheter från förvärvstidpunkten vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov. Vid prövningen jämförs redovisat belopp för den kassagenererande enheten inklusive goodwill med dess återvinningsvärde.

Återvinningsvärdet är det högsta av en tillgångs verkliga värde med avdrag för försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Nyttjandevärdet beräknas genom att uppskatta de framtida nettokassaflöden som väntas uppstå från en tillgång eller kassagenererande enhet och genom att diskontera dem till sitt nuvärde med användning av en fastställd ränteprocent före skatt. Om det redovisade värdet för en tillgång är högre än dess återvinningsvärde, redovisas en nedskrivning i resultaträkningen. I samband med redovisningen omprövas nyttjandeperioden för den anläggningstillgång som avskrivs.

Om någon omständighet visar att ett nedskrivningsbehov som resultatavräknats under tidigare perioder kanske inte längre föreligger eller kan ha minskat, ska återvinningsvärdet uppskattas. Om tillgångens återvinningsvärde överstiger det redovisade värdet skall nedskrivningen återföras, men inte till högre belopp än till det redovisade belopp som den skulle haft utan nedskrivningen. En nedskrivning av goodwill återförs inte.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera hyresinkomster och få värdestegring på kapital. Koncernen tillämpar anskaffningsvärdemetoden för förvaltningsfastigheter på samma sätt som för egna rörelsefastigheter. Dessutom är avskrivningstider och -metoder samt nedskrivningsprinciper samma som de som tillämpas för egna rörelsefastigheter. Det verkliga värdet på förvaltningsfastigheterna beräknas genom en avkastningsvärdering på grundval av bedömningar av framtida kassaflöden och den jämförbara nettoförsäljningsmetoden, baserad på information om faktiska försäljningar på marknaden. Upplysningar om verkliga värden lämnas i noter.

Värderingen beaktar fastighetens egenskaper beträffande läge, skick, uthyrningssituation och jämförande marknadsinformation om hyror, avkastningskrav och prisnivåer. Värderingarna har under redovisningsåret utförts av koncernens egna experter.

Avsättningar

En avsättning redovisas när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse på grund av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av resurser i form av ekonomiska förmåner kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och koncernen på ett tillförlitligt sätt kan uppskatta förpliktelsens belopp. Där en del av eller hela det belopp som krävs för att reglera en avsättning förväntas bli ersatt av en tredje part, skall gottgörelsen redovisas som en separat tillgång endast om det är så gott som säkert att koncernen kommer att erhålla den.

Försäkrings- och investeringsavtal

Försäkringsavtal behandlas enligt IFRS 4 antingen som försäkringsavtal eller som investeringsavtal. Under denna standard klassificeras försäkringsavtal som försäkringsavtal, om en betydande försäkringsrisk överförs mellan försäkringstagaren och försäkringsgivaren. Om den risk som överförs med stöd av avtalet till sin karaktär huvudsakligen är finansieringsrisk och inte en betydande försäkringsrisk, klassificeras avtalet som investeringsavtal. Klassificeringen av ett avtal som försäkrings- eller investeringsavtal fastställer värderingsförfarandet.

Sampo behandlar de skulder som uppkommer från avtalen i den första fasen av standarden i enlighet med nationella redovisningsregler med undantag av utjämningsbeloppet och garantiavgiftsposten samt deras förändring, vilka i enlighet med IFRS redovisas mot eget kapital och i resultaträkningen.

ÅTERFÖRSÄKRINGSAVTAL

Återförsäkringsavtal är sådana avtal som uppfyller förutsättningarna i IFRS 4 för försäkringsavtal och med stöd av vilka Sampokoncernen (återförsäkringstagaren) kan er-

hålla ersättningar från ett annat försäkringsbolag (återförsäkraren), såvida bolaget självt blir ersättningskyldigt med stöd av andra försäkringsavtal som det ingått. Ersättningar som erhållits med stöd av återförsäkringsavtal redovisas i balansräkningen under posten Återförsäkrares andel av försäkringsverksamhetens skulder samt Övriga tillgångar. Den först nämnda posten innefattar återförsäkrares andel av avsättningar för ej intjänade premier och avsättningar för oreglerade skador som hänför sig till koncernens återförsäkrade försäkringsavtal. I Övriga tillgångar ingår kortfristiga fordringar hos återförsäkrare.

Då koncernen med stöd av ett återförsäkringsavtal själv måste kompensera ett annat försäkringsbolag, redovisas skulden mot Övriga skulder i balansräkningen.

Fordringar och skulder som hänför sig till återförsäkringar värderas på samma sätt som återförsäkringstagarens fordringar och skulder. Återförsäkringsfordringar prövas årligen avseende nedskrivningsförluster. Nedskrivningsförlust redovisas via resultaträkningen, om det finns objektiva belegg för att koncernen (som återförsäkringstagare) inte kommer att erhålla alla penningbelopp som bolaget enligt avtalsvillkoren har rätt till.

SKADEFÖRSÄKRING**Klassificering av försäkringsavtal**

Vid klassificering av försäkringsavtal och undersökning av därmed förbundna risker, tolkas inbäddade avtal som ett avtal.

Andra än försäkringsavtal, dvs. avtal där risken inte överförs, innefattar bl.a. captive-avtal, i vilka ett försäkringsbolag försäkrar ett företags direktförsäkring och återförsäkrar samma risk i ett försäkringsbolag i samma koncern som försäkringstagaren. Det finns också avtal inom skadeförsäkring (Reverse Flow Fronting-avtal) i vilka försäkringsbolaget lämnar försäkring och sedan överför försäkringsrisken till den slutliga försäkringsgivaren. För båda de ovannämnda avtalstyperna redovisas endast nettoeffekten av avtalsförhållandet i resultaträkningen och balansräkningen (i stället för bruttoredovisning som tidigare). Förutsättningen för nettoredovisning är att avtalets nettotecknade självbehåll är noll.

Skadeförsäkringsrörelsen har också avtal i vilka försäkringsrisken elimineras genom en retrospektiv försäkringspremie, dvs. skillnaden mellan förväntade och verkliga förluster utjämnas genom en extra premie direkt eller i samband med den årliga förnyelsen av försäkringen. Nettokassaflödet från dessa avtal redovisas direkt i balansräkningen, utan att först redovisa det i resultaträkningen som premieinkomst och försäkringsersättningar.

Försäkringsskulder

Försäkringsskulder är de nettoavtalsförpliktelser som försäkringsgivaren har på grund av försäkringsavtal. Försäkringstekniska avsättningar, bestående av avsättningar för ej intjänade

premier och kvardröjande risker samt oreglerade skador, motsvarar åtagandena avseende försäkringsavtal.

Avsättningar för ej intjänade premier avser att täcka förväntade skadekostnader och driftskostnader under återstående period av gällande försäkringsavtal. Inom skadeförsäkring och återförsäkring periodiseras normalt avsättningen för ej intjänade premier strikt proportionellt över tiden, dvs. pro rata temporis. Om premierna bedöms vara otillräckliga för att täcka förväntade skade- och driftskostnader, måste avsättningen för de ännu ej intjänade premierna ökas genom en avsättning för kvardröjande risker. Avsättning för kvardröjande risker måste även beakta ännu ej förfallna avbetalningspremier.

Avsättning för oreglerade skador avser att täcka de beräknade framtida utbetalningarna för alla redan inträffade skador, inklusive skador som ännu inte rapporterats till bolaget (s.k. IBNR-avsättning). Avsättning för oreglerade skador innefattar utbetalning av skadeersättningar samt alla beräknade förväntade driftskostnader för skadereglering.

Avsättning för oreglerade skador i direkt skadeförsäkring och återförsäkring kan beräknas med hjälp av statistiska metoder eller genom individuell bedömning av enskilda skador. Ofta kombineras de båda metoderna, så att stora skador bedöms individuellt medan små skador och inträffade, ännu ej rapporterade skador (IBNR-avsättningen) beräknas med statistiska metoder. Avsättningen för oreglerade skador diskonteras inte, med undantag för skadelivräntor, som diskonteras till nuvärde med hjälp av aktuariella standardmetoder som beaktar förväntad inflation och dödlighet.

Premier inom skadeförsäkring och återförsäkring redovisas i resultaträkningen när försäkringarnas årspremie förfaller till betalning.

Förlustprovning

Tillräckligheten av avsättningen för oreglerade skador och avsättningen för ej intjänade premier vid skadeförsäkringen undersöks var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna görs med vedertagna aktuariella metoder.

Avsättningen för ej intjänade premier beräknas huvudsakligen enligt pro rata temporis-principen. Tillräckligheten beträffande avsättningen för ej intjänade premier testas genom att man räknar avsättningens tilläggssvar för respektive bolag per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i avsättningen för ej intjänade premier, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker.

Garantiavgiftspost

Garantiavgiftsposten regleras i Finlands trafikförsäkringslag och lagen om olycksfallsförsäkring. Försäkringsbolag som beviljar ifrågavarande försäkringar ansvarar gemensamt för upp-

börden av denna post. Syftet är att garantera skadeersättningar till försäkringstagare i fall av försäkringsbolags likvidation eller konkurs. Inkasseringen av garantiavgiftsposten är avsedd att garantera betalning för förpliktelser som kan uppkomma i framtiden. Inom Sampokoncernen redovisas garantiavgiftsposten mot eget kapital i enlighet med IFRS-standardernas allmänna principer, till dess att det är sannolikt att förpliktelserna skall regleras. Garantiavgiftsposten utgör inte utdelningsbart eget kapital.

Fördelningssystemet inom skadeförsäkring

Pensioner samt ersättningar för sjukvård och medicinsk rehabilitering som utbetalas med stöd av de lagstadgade skadeförsäkringarna i Finland (olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring och patientförsäkring) höjs årligen genom APL-indexet (arbetspensionslagstiftningen) för att bibehålla ersättningarnas realvärde. Indexhöjningarna är inte på försäkringsbolagens ansvar, eftersom de finansieras enligt den s.k. fördelningsprincipen, dvs. varje år inkluderar premierna indexhöjningar till samma belopp som betalas ut under året i fråga. I praktiken tar skadeförsäkringsbolagen in en belastningspost samtidigt med försäkringspremierna, som sedan redovisas till centralorganet för respektive försäkringsgren. Centralorganet delar ut de insamlade fördelningsavgifterna på så sätt att ett bolag som bedrivit den aktuella försäkringsgrenen får samma belopp som det under ifrågavarande år betalat ut i ersättningar som omfattas av fördelningssystemet. Försäkringsbolagets premieandel baserar sig på bolagets marknadsandel inom respektive försäkringsgren.

De till fördelningssystemet knutna indexhöjningarna behandlas inte som försäkringsverksamhet under IFRS 4 och innebär ingen risk för försäkringsbolaget. Därför anses inte den fördelningsavgift som tas upp tillsammans med försäkringspremierna som premieinkomst, och den indexhöjning som betalas på pensionen betraktas inte som ersättningskostnad. Eftersom den uttagna indexhöjningen beloppsmässigt motsvarar pensionernas indexhöjningar, nettoredovisas nämnda poster i resultaträkningen under Övriga rörelsekostnader. Eventuell andel av utjämningsbeloppet som ännu inte erhållits från centralorganet eller som är obetald redovisas som kortfristig fordran eller skuld under Övriga tillgångar eller Övriga skulder i balansräkningen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Inom livförsäkringsrörelsen tas kostnader för anskaffning av försäkringar som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som avser tiden efter räkenskapsåret upp som tillgångar i balansräkningen. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader

för säljpersonalen. Kostnader för anskaffning av försäkringar periodiseras på samma sätt som avsättningen för ej intjänade premier, vanligen skrivs de av på högst 12 månader.

LIVFÖRSÄKRING *Klassifikation av försäkringsavtal*

Avtal som utfärdas av livförsäkringsverksamheten klassificeras antingen som försäkringsavtal eller som investeringsavtal. Försäkringsavtal är sådana avtal där betydande försäkringsrisker bärs eller sådana avtal i vilka ingår försäkringstagarens rätt att ändra avtalet genom att öka risken. Kapitaliseringsavtal innebär ingen försäkringsrisk, varför de har klassificerats som investeringsavtal.

Diskretionär del (Discretionary Participation Feature, DPF) av ett avtal är en rätt enligt avtalet för försäkringstagaren att utöver de garanterade minimiförmånerna få ytterligare förmåner. Genom förmånerna krediteras försäkringarna utöver beräkningsräntan med kundåterbäringar, höjs dödsfallsummorna eller sänks försäkringspremierna. I Mandatum Lifes tolkning av skälighetsprincipen fastställs målen för de diskretionära förmånerna. I fondanknutna avtal bär försäkringstagaren investeringsrisken genom att välja de placeringsobjekt till vilka avtalens värdeutveckling binds.

Värdering av försäkrings- och investeringsavtal

Med undantag för utjämningsbeloppet och förändring däri, tillämpas nationella redovisningsregler för alla försäkringsavtal och för alla investeringsavtal med diskretionär del.

I alla avtal utom fondanknutna avtal och i mottagen återförsäkring ingår en diskretionär del. I de fondanknutna avtal som inte är försäkringsavtal, har försäkringstagaren rätt att överföra avkastningen av de fondanknutna besparingarna till garanterad ränta med diskretionär del. Därför tillämpas nationella redovisningsregler även på dessa avtal.

Återköpsrätt, beräkningsränta samt särredovisning av försäkringskomponent och finansiell komponent och liknande egenskaper separeras inte och värderas inte separat.

Försäkrings- och investeringsavtalens skulder och återförsäkringstillgångar

Skulder som härrör från försäkrings- och investeringsavtal består av avsättning för ej intjänade premier och för oreglerade skador. Inom livförsäkringsverksamheten används olika metoder för att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna, vari ingår antaganden om bl.a. dödlighet, incidenstal, avkastningsnivån på placeringar, framtida driftkostnader och skadereglering.

Förändringar i försäkringstekniska avsättningar för mottagen återförsäkring har räknats ut enligt rörliga valutakurser.

Avsättningen för ej intjänade premier inom direktförsäkringen räknas per försäkring, medan den inom återförsäk-

ringen beräknas på basis av det givande bolagets anmälan eller enligt bolagets egna beräkningsgrunder.

Den ränta som använts vid diskonteringen av försäkringstekniska avsättningar är högst den maximiränta som godkänts av myndigheterna i respektive land. Beräkningsräntan som används i direktförsäkringens premiegrunder varierar med utgångspunkt från starttidpunkten från noll till 4,5 procent. Vid diskonteringen av försäkringstekniska avsättningar har använts samma eller en lägre ränta än vid premieberäkningen. Större delen av de försäkringstekniska avsättningarna för de upplupna förmånerna i pensionsförsäkringar med diskretionära delar diskonteras med en räntesats på 3,5 procent som också är den högsta diskonteringsränta som använts. Den högsta använda diskonteringsräntan för upplupna förmåner är 3,5 procent. Dessutom har Mandatum Life sänkt "claim of interest"-räntan för år 2009 till 3,0 procent.

På grund av differensen mellan diskontoräntan för de försäkringstekniska avsättningarna och beräkningsräntan på 4,5 procent samt sänkningen av "the claim of interest" för 2009, har ett kompletteringsansvar för beräkningsräntan lagts till de försäkringstekniska avsättningarna. I dotterbolaget SE Sampo Life Insurance Baltic varierar diskontoräntan i olika länder mellan 2,3–3,5 procent och den genomsnittliga beräkningsräntan mellan 3,5–3,8 procent.

Dödlighetsantagandena har en väsentlig inverkan på ansvarsbeloppet i synnerhet inom gruppensionsförsäkring, vars ansvar utgör cirka 43 procent av de försäkringstekniska avsättningarna i det inhemska livförsäkringsbolaget. Vid beräkningen av ansvaret för gruppensioner används sedan år 2002 den s.k. kohortdödlighetsmodellen, som utöver den försäkrades ålder och kön också beaktar födelseåret. Kohortdödlighetsmodellen antar att den förväntade livslängden ökar med ett år inom en tidsperiod på tio år.

För fondanknutna avtal matchas alla de skulder och de tillgångar som täcker fondförsäkringarna. Skulderna och tillgångarna redovisas i noter till de finansiella rapporterna. Vid uträkningen av avsättningen för oreglerade skador inom direktförsäkring används diskontering endast i samband med avsättning för pensioner där utbetalning påbörjats. Avsättningen för oreglerade skador inom mottagen återförsäkring baserar sig på det givande bolagets anmälan och en bedömning av ännu icke redovisade ersättningskostnader.

Avsättning för oreglerade skador avser att täcka de beräknade framtida utbetalningarna för alla kända försäkringsfall samt försäkringsfall som på balansdagen inte rapporterats till bolaget ("IBNR"-avsättning). Avsättning för oreglerade skador innefattar utbetalning av skadeersättningar samt alla förväntade driftskostnader för skadereglering.

Varje år fastställs andelen av kort- och långfristiga försäkringstekniska avsättningar. Dessutom framgår av riskhantlingsdelen i noterna det prognostiserade beloppet av de försäkringstekniska avsättningar som årligen förfaller.

Förlustprövning

Förlustprövning tillämpas för alla portföljer i varje bolag och kompletteringsbehovet granskas bolagsvis utifrån tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna som helhet. Prövningen innefattar alla förväntade avtalsenliga kassaflöden för skulderna med beräkningsränta. Förväntade avtalsenliga kassaflöden innefattar förväntade premier, skadeersättningar, tilläggsförmåner och kostnader. Återköp och andra försäkringshändelser har vid ersättningar uppskattats på basis av historiska uppgifter. Skadeanspråk innefattar beräkningsräntan och uppskattning på kommande återbäring för sparandet. Nuvärden av kassaflöden diskonteras på balansdagen med hjälp av swapräntan.

För fondanknutna försäkringar beräknas nuvärdena av försäkringsrisk och omkostnadsvinst på motsvarande sätt. Om det sammanlagda skuldbeloppet av fondanknutna försäkringar och annan rörelse förutsätter det, ökas skulden via resultaträkningen med det belopp som prövningen utvisar.

Skälighetsprincipen

Enligt 13 kapitlet 2 § i lagen om försäkringsbolag skall den s.k. skälighetsprincipen följas i fråga om livförsäkringar och investeringsavtal med diskretionär del (DPF). Om solvenskraven inte utgör ett hinder, skall en skälig del av överskottet återbetalas som extra förmån på dessa försäkringar.

Mandatum Lifes målsättning är att ge försäkringsbesparingar med en diskretionär del en total avkastning före kostnader och skatter, som är minst avkastningen på finska statens långa masskuldebrevslån. Totalåterbäringen består av beräkningsräntan och de extra förmåner som fastställs årligen på basis av bolagets resultat. Bolaget strävar efter att hålla de extra förmånerna på en stabil nivå. Bolagets solvensställning skall hållas på sådan nivå att den inte begränsar givandet av extra förmåner till försäkringstagarna eller vinstutdelningen till aktieägarna. Skälighetsprincipen förklaras i detalj på bolagets webbplats.

I lagstiftningen i Estland, Lettland och Litauen finns ingen reglering som motsvarar skälighetsprincipen. Den försäkringsrörelse som drivs av det svenska bolaget berättigar inte till vinstutdelning.

Ersättningar till anställda**ERSÄTTNINGAR EFTER AVSLUTAD ANSTÄLLNING**

Ersättning efter avslutad anställning innefattar pensioner och livförsäkring.

Sampo har förmånsbestämda planer i Sverige och Norge och avgiftsbestämda planer i övriga länder. Den mest betydande avgiftsbestämda planen är basförsäkringen enligt lagen om pension för arbetstagare (APL) i Finland.

I avgiftsbestämda planer betalar koncernen fasta belopp till ett pensionsförsäkringsbolag och har ingen juridisk eller fak-

tisk förpliktelse att betala ytterligare belopp. Förpliktelseerna som uppstår på grund av en avgiftsbestämd plan redovisas som en kostnad under den period som förpliktelsen avser.

I förmånsbestämda planer har företaget förpliktelser kvar efter betalningarna för redovisningsperioden och bär den aktuariella risken och/eller placeringsrisken. Förpliktelseerna beräknas separat för varje plan med användning av s.k. Projected Unit Credit Method. Vid beräkningen av beloppet för varje förpliktelse används aktuariella antaganden. Pensionskostnaden redovisas som en kostnad under de anställdas anställning.

Förmånsbestämda planer kan vara fonderade eller ofonderade. De belopp som rapporteras som pensionskostnader under ett räkenskapsår består av 1) den aktuarieberäknade intjänningen av ålderspension under året, beräknad linjärt och utifrån den pensionsgrundande lönen vid pensioneringstidpunkten, och 2) kalkylmässiga effekter i form av räntekostnader för gottskrivning/uppräknig av föregående års fastställda pensionsförpliktelse med avdrag för 3) intäkter från de förvaltningstillgångar som planen omfattar. Beräkningen av redovisningsårets pensionskostnad sker vid årets början och grundas på antaganden om bl.a. dels löneökningar och prisinflation över förpliktelsens hela duration, dels förväntad avkastning på förvaltningstillgångar och marknadsränta på förpliktelsen under räkenskapsåret.

För redovisning av förmånsbestämda planer i balansräkningen tillämpas den s.k. korridormodellen. Denna modell innebär att uppkomna aktuariella vinster och förluster föranledda av skillnader mellan kalkylmässiga antaganden och verkligt utfall ej resultatföres med mindre än att den ackumulerade avvikelens uppgår till ett belopp som överstiger 10 procent av det större av nuvärdet av de framtida förpliktelseerna eller det verkliga värdet på planens förvaltningstillgångar. Ackumulerade differenser som överstiger den 10-procentiga begränsningen periodiseras i resultaträkningen som pensionskostnad över förpliktelsens hela duration. De sålunda ackumulerade aktuariella vinster och förluster som ej resultatförts redovisas i balansräkningen som en nettotillgång/nettoskuld.

Koncernen har också vissa frivilliga förmånsbestämda planer. Dessa är koncerninterna, inkluderade i Mandatum Lifes försäkringstekniska avsättningar och har ingen väsentlig betydelse.

ERSÄTTNINGAR VID UPPSÄGNING

En förpliktelse på grund av uppsägning av anställning redovisas som en skuld när koncernen bevisligen är förpliktigad att avsluta en eller flera anställdas anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande eller för att lämna ersättningar vid uppsägning genom ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. Eftersom inga ekonomiska förmåner förväntas till arbetsgivaren i framtiden av dessa ersättningar,

redovisas de omedelbart som en kostnad. Förpliktelser som förfaller senare än 12 månader efter balansdagen diskonteras. De ersättningar vid uppsägning som finns i Sampo är avgångsvederlag och pensionsuppgörelser.

Aktierelaterade ersättningar

Sampo har aktierelaterade incitamentsprogram, som regleras antingen med kontanter (långfristiga incitamentsprogram för koncernledning och experter 2004 I, 2004 II, 2005 I, 2006 I, 2006 II, 2008 I och 2008 II) eller med egetkapitalinstrument (Sampo 2006). De program som regleras med kontanter värderas till incitamentets verkliga värde per varje års- och delårsbalansdag och förändringen i skulden redovisas i resultaträkningen. Program som regleras med egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde vid tilldelningstidpunkten och redovisas som kostnad och som en ökning av eget kapital linjärt över intjänandeperioden.

Det verkliga värdet på incitament som regleras med egetkapitalinstrument har fastställts med hjälp av Black-Scholesmodellen. I det verkliga värdet för marknadsbaserade delar av incitament har ett med modellen prognostiserat utfall av antalet aktier som erlaggs i provision beaktats. Effekterna av icke-marknadsbaserade villkor inkluderas inte i incitamentets verkliga värde, utan de beaktas i antalet av de aktier till vilka antas uppstå rätt under intjänandeperioden. Till dessa delar uppdaterar koncernen antagandet om det uppskattade slutliga antalet aktier per varje års- och delårsbalansdag.

Vid övergången till IFRS-rapportering den 1 januari 2004 avstod Sampo, enligt det undantag som IFRS 1 medgav, från att tillämpa IFRS 2 *Aktierelaterade ersättningar* på optionsprogrammet år 2000.

Inkomstskatt

Resultaträkningens skattekostnad består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skattekostnaden redovisas i resultaträkningen, förutom i fråga om poster som redovisas direkt mot eget kapital, varvid också skatteeffekten redovisas som en del av det egna kapitalet. Aktuell skatt beräknas på grundval av gällande skattesats i respektive land. Skatten justeras med eventuell skatt som hänför sig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas på alla temporära skillnader mellan en tillgångs eller en skulds redovisade belopp i balansräkningen och dess skattemässiga värde. Uppskjuten skatt redovisas inte på icke avdragsgill goodwill-nedskrivning, och redovisas heller inte på icke utdelade dotterbolagsvinster i den mån det är troligt att de temporära skillnaderna inte kommer att återföras inom den överblickbara framtiden.

Uppskjuten skatt beräknas med hjälp av de före balansdagen antagna skattesatserna.

En uppskjuten skattefordran redovisas i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar inkomst kommer att uppkomma mot vilken den temporära skillnaden kan utnyttjas.

Aktiekapital

De tillkommande kostnader, som är direkt hänförliga till emission av nya aktier eller optioner eller till förvärv av en ny verksamhet tas in i det egna kapitalet som en avdragspost, netto efter skatt, från behållningen.

Aktieutdelningar redovisas i eget kapital under den period då de beslutas av bolagsstämman.

Om moderbolaget eller andra koncernbolag köper aktier i moderbolaget, skall köpeskillingen dras från aktiekapitalet och redovisas i posten som Egna aktier tills de ogiltigförklaras. Om sådana aktier sedermera säljs eller åter emitteras, skall erhållen likvid redovisas direkt mot eget kapital.

Kassa och jämförbara tillgångar

Kassa och jämförbara tillgångar består av kassa samt kortfristiga depositioner (3 mån.).

Sampo redovisar kassaflöden från den löpande verksamheten genom tillämpning av den indirekta metoden, i vilken vinst (förlust) före skatt justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, för förändringar i tillgångar eller skulder samt för intäkter och kostnader som hänförs till investerings- eller finansieringsverksamhetens kassaflöden.

I kassaflödesanalysen redovisas erhållna och utbetalda räntor i kassaflödena för den löpande verksamheten. Även erhållna aktieutdelningar redovisas i kassaflödena för den löpande verksamheten. Utbetalda aktieutdelningar redovisas i kassaflödena för finansieringsverksamheten.

Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och viktiga osäkerhetsfaktorer i anslutning till uppskattningarna

Upprättandet av redovisning i enlighet med IFRS-standarderna kräver användning av vissa uppskattningar och bedömningar, som gjorts av ledningen och som har påverkat de intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser som presenteras i redovisningen. Man måste också tillämpa omdöme också vid tillämpningen av redovisningsprinciperna. Dessa uppskattningar och bedömningar grundar sig på den information som fanns tillgänglig på balansdagen. Uppskattningen grundar sig på tidigare erfarenheter samt de på balansdagen mest sannolika antagandena om framtiden. Det verkliga utfallet kan avvika från resultaten av dessa uppskattningar och antaganden. Eventuella ändringar i uppskattningar redovisas

för den redovisningsperiod under vilken uppskattningen korrigeras och för alla perioder därefter.

Sampos centrala antaganden gällande framtiden och viktiga osäkerhetsfaktorer i anslutning till balansdagens uppskattningar berör bl.a. antaganden gjorda i aktuariella beräkningar, uppskattning och bedömning av verkligt värde för onoterade finansiella tillgångar och skulder och förvaltningsfastigheter samt nedskrivning av finansiella tillgångar och immateriella tillgångar. Ur Sampos synpunkt är redovisningsprinciperna avseende dessa områden ytterst komplicerade och kräver omfattande användning av uppskattningar och bedömningar.

ANTAGANDEN GJORDA I AKTUARIELLA

BERÄKNINGAR

Uppskattningen av försäkringsskulder är alltid förknippad med osäkerhet, eftersom försäkringstekniska avsättningar baserar sig på gjorda uppskattningar och antaganden om framtida skadekostnader. Uppskattningarna baserar sig på koncernens egen historiska statistik om tidigare skadefall som finns att tillgå på balansdagen. Osäkerheten beträffande uppskattningarna är i allmänhet större vid uppskattningen av nya försäkringsbestånd eller sådana försäkringsbestånd där skaderegleringen tar lång tid i anspråk, eftersom fullständig statistik ännu inte finns att få om dessa. Utöver historiska uppgifter beaktas vid uppskattningen av försäkringsskulderna bl.a. skadeutvecklingen, beloppet av obetalda ersättningar, förändringar i lagstiftning, domstolsbeslut samt det allmänna ekonomiska läget.

En avsevärd andel av koncernens försäkringsskulder inom skadeförsäkring avser lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring. De viktigaste osäkerhetsfaktorer som ingår i uppskattningen av dessa skulder gäller antaganden om inflation, dödlighet, diskontoräntor samt konsekvenserna av ändringar i lagstiftning och rättspraxis.

I stycket Försäkrings- och investeringsavtalens skulder och återförsäkringstillgångar redogörs mer ingående för de aktuariella antagandena gällande försäkringsskulder inom livförsäkringsverksamheten.

Förmånsbestämda pensionsförmåner i enlighet med IAS 19 bedöms också enligt aktuariella principer. Beräkningen av avsättningen för planen grundar sig på de framtida förväntade pensionerna, varvid de bedömningar som gjorts, utöver fastställandet av diskontoräntan, gäller antaganden om bl.a. dödlighet, personalomsättning, prisinflation och löneutveckling.

FASTSTÄLLANDE AV VERKLIGT VÄRDE

Om finansiella tillgångar inte har en notering, fastställs det verkliga värdet med hjälp av på marknaden allmänt vedertagna värderingsmetoder. I stycket Verkligt värde i redovisningsprinciperna redogörs mer ingående för metoderna.

Verkligt värde för förvaltningsfastigheter har under redovisningsperioden bedömts utifrån det jämförelsematerial

som erhållits från marknaden. Till detta hör ledningens antaganden om t.ex. marknadens avkastningskrav samt tillämpad diskontoränta.

PRÖVNING AV NEDSKRIVNINGSBEHOV

Vid prövningen av nedskrivningsbehovet avseende låne- och kundfordringar jämförs det redovisade värdet med nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden. Kassaflödena bedöms avtalsspecifikt med hjälp av antaganden som baserar sig på historiska uppgifter.

Goodwill, immateriella tillgångar, som ännu inte är färdiga för användning och immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod testas med avseende värdeminskning minst varje år. Penningbelopp som väntas uppstå från kassagenererande enheter har huvudsakligen beräknats med kalkyler som baserar sig på bruksvärdet. Dessa förutsätter uppskattningar av ledningen bl.a. om framtida kassaflöden, diskontoräntan samt den allmänna ekonomiska utvecklingen avseende inflation och tillväxt.

Tillämpningen av nya eller reviderade IFRS-standarder och tolkningar

TILLÄMPNINGAR UNDER 2009

År 2009 tar koncernen i bruk följande nya eller reviderade standarder och tolkningar som ansluter sig till koncernens affärsverksamhet, som publicerats av IASB under 2007 och 2008. Om inte annat anges, har följande standarder eller tolkningar eller deras ändringar godkänts av EU på balansdagen. De nya eller ändrade standarderna gäller för redovisningsår som påbörjas den eller efter 1 januari 2009.

Ändringarna i IFRS 2 *Aktierelaterade ersättningar – Intjäningsvillkor och indragningar* stadgar att alla villkor som inte är intjäningsvillkor skall beaktas vid uppskattning av verkligt värde på tilldelade egetkapitalinstrument. Ändringen förtydligar också hur upphävande av avtal om aktierelaterad ersättning bör redovisas. Införandet av ändringen kommer inte att ha någon väsentlig inverkan på Sampos finansiella rapportering.

IFRS 8 *Rörelsesegment* ändrar segmentrapporteringen genom att segmentupplysningar ska baseras på information som rapporteras till högsta verkställande beslutsfattaren och överensstämmer med företagets redovisningsprinciper. Införandet av standarden kommer inte att ha någon väsentlig inverkan på Sampos segmentrapportering, eftersom den tidigare publicerade segmentrapporteringen redan har varit baserad på koncernens interna rapportstruktur. Standarden har redan antagits av EU.

Den reviderade IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter* syftar till att förbättra analysen och jämförelsen av informationen i finansiella rapporter. Ändringarna avser främst uppställandeformer för resultaträkningen och ändringar i eget kapital samt benämningar i de finansiella rapporterna.

Ändringarna i IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter* och IAS 32 *Finansiella instrument: Upplysningar och klassificering* (Inlösenbara finansiella instrument och Förpliktelser vid likvidation) kräver att vissa finansiella instrument som är inlösenbara till verkligt värde klassificeras som eget kapital i stället för finansiella skulder. Införandet av ändringen kommer inte att ha någon väsentlig betydelse för Sampos finansiella rapportering.

IFRIC 13 *Kundlojalitetsprogram* (gällande för redovisningsperioder påbörjade den eller efter den 1 juli 2008) klargör att kundlojalitetsincitament skall behandlas fristående från försäljning av varor och tjänster. Införandet av tolkningen kommer inte att ha någon väsentlig betydelse för Sampos finansiella rapportering.

IFRIC 14 IAS 19 *Begränsning av krav på minimifinansiering för förmånsbestämd pensionsplan* (gällande för redovisningsperioder påbörjade den eller efter den 1 januari 2008) förtydligar hur mycket av överskott i pensionsplanen kan redovisas som tillgång och hur pensionsplanens tillgångar eller skulder påverkas av lagstadgade eller avtalsmässiga minimifonderingskrav. Införandet av tolkningen kommer inte att ha någon väsentlig betydelse för Sampos finansiella rapportering.

IFRIC 16 *Säkring av nettoinvesteringar inom utlandsverksamhet* (gällande för redovisningsperioder påbörjade den eller efter den 1 oktober 2008) förtydligar redovisningen av en nettoinvestering inom en utlandsverksamhet på koncernnivå. Införandet av tolkningen kommer inte att ha någon väsentlig betydelse för Sampos finansiella rapportering. Tolkningen hade inte antagits av EU på balansdagen.

Förbättringar i IFRS-standarderna – diverse mindre ändringar i olika standarder har gjorts samtidigt. Koncernen räknar med obetydlig påverkan av dessa ändringar på Sampos finansiella rapportering.

TILLÄMPNINGAR UNDER 2010

Koncernen kommer under 2010 att tillämpa följande reviderade standarder och nya tolkningar (gällande för redovisningsperioder påbörjade den eller efter den 1 juli 2009), förutsatt att EU då har antagit dem:

Den reviderade IFRS 3 *Rörelseförvärv* innehåller olika viktiga förändringar beträffande redovisningen av rörelseförvärv. Den reviderade standarden tillåter företaget att värdera ett förvärvat företag där man inte har bestämmande inflytande, i enlighet med gällande princip, till andelen i det förvärvade företagets nettotillgångar eller till dess verkliga värde. Valet tillämpas på varje förvärv för sig och påverkar redovisat belopp för goodwill och minoritetsintresse. Andra viktiga förändringar i standarden avser förvärvsrelaterade kostnader som ska redovisas i resultaträkningen, redovisning av successiva förvärv och behandlingen av villkorad köpeskilling.

Den reviderade IAS 27 *Koncernredovisning och separata finansiella rapporter* kräver att förändrat ägande i dotterbolag

redovisas som aktieaffärer, om det bestämmande inflytandet inte förloras. Om det bestämmande inflytande förloras, skall kvarvarande intresse värderas till verkligt värde genom resultaträkningen. Dessutom skall efter omvärderingen förluster orsakade av dotterbolaget fördelas till minoritetsintresset, även om förlusterna överstiger deras investering i eget kapital i dotterbolaget.

IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering* klargör säkring av ensidig risk av säkrade objekt och inflation vad gäller finansiella tillgångar och skulder.

IFRIC 17 *Sakutdelningar till aktieägare*: ger vägledning om redovisning och värdering då andra tillgångar andra än kontanter lämnas som utdelning. Införandet av tolkningen har inte någon väsentlig påverkan på Sampos finansiella rapportering.

{ Upplysningar för primära segment }

Koncernens rörelsegrenar är skadeförsäkringen, livförsäkringen och Holding bolaget. I jämförelseråret presenteras Bank- och värdepappersrörelsen som avvecklade verksamheter. Klassificeringen utfördes den 9 november 2006 då Sampo Abp ingick avtal om att avyttra Sampo Bank Abp:s hela aktiestock till Danske Bank A/S. Köpet trädde i kraft den 1 februari 2007.

Koncernens sekundära indelningsgrund utgörs av geografiska områden. Rapporterade segmenten är Finland, Sverige, Norge, Danmark, Baltikum och övriga länder.

Segmentrapporteringen har beretts i enlighet med de redovisningsprinciper som tillämpas vid upprättande och utformning av koncernens finansiella rapporter. Intäkter, kostnader, tillgångar och skulder är direkt hänförliga till den löpande verksamheten inom segmentet, eller kan fördelas till segmentet på ett rimligt och tillförlitligt sätt. Prissättningen mellan segmenten baserar sig på marknadspriser. Affärstransaktionerna samt fordringar och skulder har eliminerats i koncernredovisningen.

Segmentens avskrivningar har presenterats i noter 11–13 och innehav i intressebolag i not 14.

Koncernens resultaträkning baserad på rörelsegrenar 2008

Milj. €	Skadeför- säkring	Livför- säkring	Holding	Elimine- ringar	Koncern
Försäkringspremier	3 821	529	-	-	4 350
Nettoreultat av placeringsverksamheten	268	-222	232	-3	275
Övriga rörelseintäkter	26	0	8	-11	23
Skadeersättningar	-2 592	-763	-	-	-3 355
Förändring i skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal	-14	681	-	-	667
Personalkostnader	-460	-23	-11	-	-494
Övriga rörelsekostnader	-473	-51	-13	4	-532
Finansieringskostnader	-29	-11	-37	10	-66
Andel av intresseföretags vinster/förluster	2	0	0	-	2
Resultat före skatt	549	140	180	1	870
Skatter					-195
Redovisningsperiodens resultat					675
varav hänförligt till					
Aktieägarnas andel					675
Minoritetens andel					0

Koncernens resultaträkning baserad på rörelsegrenar 2007

Milj. €	Skadeför- säkring	Livför- säkring	Holding	Elimine- ringar	Koncern
Försäkringspremier	3 840	618	-	-	4 458
Nettoreultat av placeringsverksamheten	211	600	168	-5	974
Övriga rörelseintäkter	29	0	8	-13	25
Skadeersättningar	-2 541	-653	-	-	-3 195
Förändring i skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal	-43	-145	-	-	-188
Personalkostnader	-441	-20	-18	-	-479
Övriga rörelsekostnader	-493	-50	-26	11	-558
Finansieringskostnader	-29	-10	-38	10	-67
Andel av intresseföretags vinster/förluster	1	1	1	-	3
Resultat före skatt från kvarvarande verksamheter	534	342	95	3	974
Skatter					-254
Redovisningsperiodens resultat från kvarvarande verksamheter					720
Redovisningsperiodens resultat från avvecklade verksamheter					2 853
Redovisningsperiodens resultat					3 573
varav hänförligt till					
Aktieägarnas andel					3 572
Minoritetens andel					0

Koncernbalansräkningen baserad på rörelsegrenar 2008

Milj. €	Skadeför- säkring	Livför- säkring	Holding	Elimine- ringar	Koncern
Tillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	27	5	5	-	38
Placeringsfastigheter	28	100	10	-	138
Immateriella tillgångar	495	167	0	-	663
Innehav i intresseföretag	3	2	0	-	5
Finansiella tillgångar	8 874	4 503	5 260	-2 498	16 139
Placeringstillgångar som utgör täckning för fondförsäkringar	-	1 637	-	-	1 637
Skattefordran	144	62	6	0	212
Återförsäkrars andel av skulder	431	4	-	-	436
Övriga tillgångar	1 176	270	54	-27	1 473
Kassa och jämförbara tillgångar	259	171	35	-	465
Summa tillgångar	11 437	6 922	5 370	-2 525	21 205
Skulder					
Skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal	7 889	4 487	-	-	12 375
Skulder avseende fondanknutna försäkrings- och investeringsavtal	-	1 637	-	-	1 637
Finansiella skulder	686	104	604	-125	1 269
Skatteskulder	379	54	9	-	441
Provisioner	26	-	-	-	26
Ersättningar till anställda	92	-	-	-	92
Övriga skulder	444	242	73	-27	732
Summa skulder	9 516	6 523	686	-152	16 573
Eget kapital					
Aktiekapital					98
Fonder					-832
Balanserat resultat					5 365
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare					4 631
Minoritetsandelar					0
Summa eget kapital					4 631
Summa eget kapital och skulder					21 205

Koncernbalansräkningen baserad på rörelsegrenar 2007

Milj. €	Skadeför- säkning	Livför- säkning	Holding	Elimine- ringar	Koncern
Tillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	29	5	6	-	40
Placeringsfastigheter	41	105	12	-	158
Immateriella tillgångar	554	164	0	-	718
Innehav i intresseföretag	4	2	3	-	9
Finansiella tillgångar	9 467	5 456	7 151	-2 499	19 575
Placeringstillgångar som utgör täckning för fondförsäkringar	-	2 072	-	-	2 072
Skattefordran	84	0	5	1	89
Återförsäkrares andel av skulder	484	5	-	-	489
Övriga tillgångar	1 224	66	54	-29	1 316
Kassa och jämförbara tillgångar	637	93	229	-	958
Summa tillgångar	12 524	7 968	7 458	-2 527	25 424
Skulder					
Skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal	8 527	4 621	-	-	13 148
Skulder avseende fondanknutna försäkrings- och investeringsavtal	-	2 071	-	-	2 071
Finansiella skulder	530	101	596	-125	1 102
Skatteskulder	391	155	16	-	562
Provisioner	35	-	-	-	35
Ersättningar till anställda	118	-	-	-	118
Övriga skulder	558	46	79	-29	655
Summa skulder	10 159	6 994	690	-153	17 691
Eget kapital					
Aktiekapital					98
Fonder					1 847
Balanserat resultat					5 788
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare					7 733
Minoritetsandelar					0
Summa eget kapital					7 733
Summa eget kapital och skulder					25 424

Upplysningar för sekundära segment

INTÄKTER FÖRDELADE PÅ GEOGRAFISKA OMRÅDEN

Milj. €	Finland	Sverige	Norge	Danmark	Baltikum	Övriga	Totalt
Intäkter 2008							
Skadeförsäkring	804	1 147	1 397	293	166	0	3 807
Livförsäkring	499	-	-	-	30	-	529
Holding	240	-	-	-	-	-	240
Summa	1 543	1 147	1 397	293	196	0	4 576
Intäkter 2007							
Skadeförsäkring	814	1 187	1 378	284	134	0	3 797
Livförsäkring	550	1	3	0	64	-	618
Holding	176	-	-	-	-	-	176
Bank- och värdepappersrörelse (avvecklade verksamheter)	60	-	-	-	8	0	68
Summa	1 600	1 188	1 381	285	206	0	4 659

Försäkringsverksamhetens intäkter innehåller skadeförsäkringens premieintäkter och livförsäkringens premieinkomst enligt landet i vilket försäkringen har beviljats.

Holdings intäkter innehåller segmentets nettoresultat av placeringsverksamheten och övriga rörelseintäkter.

Bank- och värdepappersrörelsens intäkter innehåller segmentets alla intäkter från affärsrörelsen under perioden 1.1.–31.1.2007.

VÄRDE PÅ SEGMENTETS TILLGÅNGAR I GEOGRAFISKA OMRÅDEN

Milj. €	Finland	Sverige	Norge	Danmark	Baltikum	Övriga	Elimineringar mellan segmenten	Totalt
Tillgångar 2008								
Skadeförsäkring	3 225	4 181	2 569	824	325	314	-	11 437
Livförsäkring	6 835	-	-	-	87	-	-	6 922
Holding	5 370	-	-	-	-	-	-	5 370
Summa	15 430	4 181	2 569	824	412	314	-2 525	21 205
Tillgångar 2007								
Skadeförsäkring	3 066	5 202	3 018	653	238	347	-	12 524
Livförsäkring	7 817	1	7	1	141	-	-	7 968
Holding	7 458	-	-	-	-	-	-	7 458
Summa	18 341	5 203	3 025	654	380	347	-2 527	25 424

Placeringstillgångar i skadeförsäkringen har fördelats per land utifrån den fordran respektive bolag har enligt sitt andel av i Sverige centralt förvaltade placeringstillgångar.

{ *Förvärvade och avyttrade enheter* }

År 2008

Den 1 juni 2008, förvärvade If Skadeförsäkring Holding AB hela aktiestocket av ett ryskt försäkringsbolag SOAO Region. Det preliminära anskaffningsvärdet på 28 milj. euro betalades kontant i sin helhet.

Tillgångar och skulder av det avyttrade bolaget inte har en väsentlig påverkan på koncernens resultat. Goodwill som redovisades vid anskaffningen var 17 milj. euro på balansdagen.

År 2007

Den 9 november 2006 ingick Sampo Abp avtal om att avyttra Sampo Bank Abp:s hela aktiestock till Danske Bank A/S. Köpet trädde i kraft den 1 februari 2007. På grund av detta avyttrande har bank- och värdepappersrörelsens resultat för jämförelseårets första månad presenterats som resultat av avvecklade verksamheter.

{ Noter till resultaträkningen }

I Försäkringspremier

SKADEFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Försäkringsavtal		
Premieinkomst, direktförsäkring	3 967	4 000
Premieinkomst, återförsäkring	90	85
Summa premieinkomst, brutto	4 057	4 085
Återförsäkrarens andel	-236	-245
Summa premieinkomst, netto	3 821	3 840
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-12	-43
Återförsäkrarens andel av förändring i avsättning för ej intjänade premier	-2	0
Nettoförändring i avsättning för ej intjänade premier	-14	-43
Netto försäkringsintäkter från skadeförsäkringen	3 807	3 797

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Försäkringsavtal		
Försäkringsavtal	487	607
Återförsäkringsavtal	2	2
Summa premieinkomst, brutto	488	609
Återförsäkrarens andel	-7	-6
Summa premieinkomst, netto	482	603
Investeringsavtal	47	15
Försäkringsinkomst från livförsäkringen¹⁾	529	618
Koncernens försäkringspremier	4 350	4 458

¹⁾ Förändring i avsättning för ej intjänade premier specificeras i not 4, "Förändring i försäkrings- och investeringsavtal".

UPPDELNINGEN AV LIVFÖRSÄKRINGENS PREMIEINKOMST

Milj. €	2008	2007
Försäkringsavtal		
Premieinkomst från avtal med en diskretionär del	242	211
Premieinkomst från fondanknutna avtal	240	388
Premieinkomst från övriga avtal	5	7
Summa försäkringsavtal	487	607
Återförsäkringsavtal	2	2
Investeringsavtal		
Premieinkomst från avtal med en diskretionär del	0	1
Premieinkomst från fondanknutna avtal	47	15
Summa investeringsavtal	47	15
Summa försäkrings- och investeringsavtal före återförsäkrarens andel	536	625
Återförsäkrarens andel	-7	-6
Summa försäkringsinkomst	529	618
Fortlöpande och engångspremier från direktförsäkring		
Fortlöpande premier, försäkringsavtal	365	404
Engångspremier, försäkringsavtal	121	202
Engångspremier, investeringsavtal	47	15
Summa	534	622

2 Nettoresultat av placeringsverksamhet

SKADEFÖRSÄKRING		
Milj. €	2008	2007
Finansiella tillgångar		
Finansiella derivat		
Vinster/förluster	83	35
Finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen		
Fordringsbevis		
Ränteintäkter	83	363
Vinster/förluster	-62	-82
Aktier		
Vinster/förluster	-135	-114
Utdelningsintäkter	4	43
Summa	-109	210
Låne- och kundfordringar		
Ränteintäkter	25	27
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Fordringsbevis		
Ränteintäkter	374	-
Nedskrivningar	-81	-
Vinster/förluster	52	-
Aktier		
Vinster/förluster	-32	-
Nedskrivningar	-4	-
Utdelningsintäkter	47	-
Summa	356	-
Summa från finansiella tillgångar	354	272
Övriga tillgångar		
Förvaltningsfastigheter		
Vinster/förluster	-1	6
Övriga	1	-1
Summa från övriga tillgångar	1	5
Räntekostnader för återköpsavtal	-16	-
Effekten av upplösningen av diskonteringen	-60	-56
Provisionskostnader		
Kapitalförvaltning	-12	-10
Nettoresultat av placeringsverksamhet från skadeförsäkringen	268	211
Nettoresultat av placeringsverksamhet innehåller		
Valutakursdifferenser av försäkringsrörelsen	20	10
Valutakursdifferenser av placeringsverksamheten	2	-1

Vinster/förluster för finansiella tillgångar som kan säljas innehåller värderingar på 59 (-) miljoner euro överfört från fond för verkligt värde i eget kapital och redovisade i resultaträkningen under redovisningsåret.

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Finansiella tillgångar		
Finansiella derivat		
Vinster/förluster	59	45
Finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen		
Fordringsbevis		
Ränteintäkter	4	5
Vinster/förluster	-9	-4
Aktier		
Vinster/förluster	-1	0
Utdelningsintäkter	0	0
Summa	-6	0
Placeringsstillgångar som utgör täckning för fondförsäkringar		
Fordringsbevis		
Ränteintäkter	4	3
Vinster/förluster	-5	-7
Aktier		
Vinster/förluster	-486	61
Utdelningsintäkter	0	0
Låne- och kundfordringar		
Ränteintäkter	1	-
Övriga finansiella tillgångar		
Vinster/förluster	1	-
Summa	-485	57
Investeringar som hålles till förfall		
Fordringsbevis		
Ränteintäkter	0	1
Låne- och kundfordringar		
Ränteintäkter	7	5
Vinster/förluster	-8	-3
Summa	-1	2
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Fordringsbevis		
Ränteintäkter	173	143
Vinster/förluster	-70	-27
Aktier		
Vinster/förluster	30	263
Nedskrivningar	-1	-10
Utdelningsintäkter	62	109
Summa	194	477
Summa från finansiella tillgångar	-239	583
Övriga tillgångar		
Förvaltningsfastigheter		
Vinster/förluster	1	1
Nedskrivningar	0	0
Övriga	6	4
Summa från övriga tillgångar	7	5
Provisionsintäkter, netto		
Kapitalförvaltning	-13	-16
Provisionsintäkter	23	28
Summa	10	12
Nettoresultat av placeringsverksamhet från livförsäkringen	-222	600
Nettoresultat av placeringsverksamhet innehåller Valutakursdifferenser av placeringsverksamheten	-47	24

Vinster/förluster för finansiella tillgångar som kan säljas innehåller värderingar på 30 (234) miljoner euro överfört från fond för verkligt värde i eget kapital och redovisade i resultaträkningen under redovisningsåret.

HOLDING	2008	2007
Milj. €		
Finansiella tillgångar		
Finansiella derivat		
Vinster/förluster	14	2
Låne- och kundfordringar		
Ränteintäkter	5	3
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Fordringsbevis		
Ränteintäkter	77	123
Nedskrivningar	0	-
Aktier		
Vinster/förluster	3	-1
Nedskrivningar	-1	-
Utdelningsintäkter	133	43
Summa	213	165
Summa från finansiella tillgångar	232	170
Övriga tillgångar		
Förvaltningsfastigheter		
Vinster/förluster	0	-1
Övriga	0	0
Summa övriga tillgångar	0	-2
Nettoresultat av placeringsverksamhet från övriga verksamheterna	232	168
Vinster/förluster för finansiella tillgångar som kan säljas innehåller värderingar på -2 miljoner euro (-1) överfört från fond för verkligt värde i eget kapital och redovisade i resultaträkningen under redovisningsåret.		
Elimineringsposter mellan segmenten	-3	-5
Summa koncernen	275	974

Förändringar i fond för verkligt värde har specificerats i Förändringar i koncernens eget kapital på sida 76.

Övriga intäkter och kostnader inkluderar hyresintäkter, skötselvederlag och avskrivningar av förvaltningsfastigheter.

Alla intäkter och kostnader av placeringarna ingår i nettoresultat av placeringsverksamheten. Vinster/förluster innehåller realisationsvinster/förluster samt både realiserade och orealiserade värderingsskillnader och valutakursvinster/förluster. Orealiserade värderingsskillnader från finansiella tillgångar som kan säljas redovisas mot eget kapital.

Skadeförsäkringens upplösningseffekt av diskontering av ersättningar i form av pension visas separat. Avsättningen för livräntor beräknas enligt aktuariella principer med hänsyn till förväntad inflation, dödlighet samt diskonteras med hänsyn till förväntad framtida kapitalavkastning. För att möta kostnader för uppräknningen av livränteavsättningen till följd av den successiva upplösningen av diskonteringen tillförs livränteresultatet en beräknad kapitalavkastning.

3 Skadeersättningar

SKADEFÖRSÄKRING Milj. €	2008			2007		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Skadeförsäkring						
Skadekostnader hänförliga till årets verksamhet						
Utbetalda skadeersättningar	-1 406	45	-1 361	-1 283	31	-1 251
Förändring i skadereserv för inträffade och rapporterade skador	-704	55	-650	-702	44	-658
Förändring i skadereserv för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-670	18	-651	-707	24	-683
Skaderegleringskostnader	-9	-	-9	-14	-	-14
Förändring i avsättning för livräntor	-11	-	-11	-10	-	-10
Summa skadekostnader hänförliga till årets verksamhet	-2 800	118	-2 682	-2 716	99	-2 617
Skadekostnader hänförliga till tidigare års verksamhet						
Utbetalda skadeersättningar	-1 153	83	-1 070	-1 065	95	-970
Livräntor	6	-	6	-20	0	-20
Skadeporföljer	6	-6	0	-7	7	-
Förändring i skadereserv för inträffade och rapporterade skador	685	-41	644	693	-67	626
Förändring i skadereserv för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	547	-37	510	456	-16	439
Summa skadekostnader hänförliga till tidigare års verksamhet	91	-1	90	56	19	76
Utbetalda försäkringsersättningar						
Utbetalda skadeersättningar	-2 559	128	-2 431	-2 348	127	-2 221
Utbetalda livräntor	-29	-	-29	-33	-	-33
Skadeporföljer	6	-6	0	-7	7	-
Summa utbetalda försäkringsersättningar	-2 582	122	-2 460	-2 388	134	-2 254
Förändring i avsättning för oreglerade skador						
Förändring i skadereserv för inträffade och rapporterade skador	-19	14	-5	-9	-23	-32
Förändring i skadereserv för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-122	-19	-141	-251	8	-244
Förändring i avsättning för livräntor	23	0	23	-1	0	-1
Skaderegleringskostnader	-9	-	-9	-10	-	-10
Summa	-127	-5	-132	-272	-15	-287
Skadeförsäkringens försäkringsersättningar	-2 709	117	-2 592	-2 660	119	-2 541

Avsättningen för livräntor beräknas enligt aktuariella principer med hänsyn till förväntad inflation, dödlighet samt diskonteras med hänsyn till förväntad framtida kapitalavkastning. För att möta kostnaden för uppräknings av livränteavsättningen till följd av den successiva upplösningen av diskonteringen tillförs livränteresultatet en beräknad kapitalavkastning. Avsättningar för inträffade men ännu ej rapporterade skador avseende livräntor i Finland är diskonterade. Avsättningen uppgår till cirka 303 miljoner euro (284). Odiskonterat värde uppgår till 467 miljoner euro (463). Ökningen har till stor del orsakats av ökade avsättningar för arbetsskadeförsäkring.

Räntesats som använts vid uträkningen av ansvarsskulden för ersättningar i form av pension (%)

	2008	2007
Sverige	1,50	1,50
Finland	3,30	3,30
Danmark	2,00	2,00

LIVFÖRSÄKRINGEN		Utbetalda skadeersättningar		Förändring i avsättning för oreglerade skador		Försäkringsersättningar	
Milj. €	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2007
Försäkringsavtal							
Livförsäkring							
Försäkringar med en diskretionär del	-135	-140	-1	0	-136	-140	
Övriga försäkringar	-1	0	0	0	-1	-1	
Försäkringar med fondanknytning	-176	-102	-2	-1	-178	-103	
Summa försäkringsavtal	-312	-243	-3	-1	-315	-244	
Pensionsförsäkring							
Försäkringar med en diskretionär del	-284	-259	-113	-99	-397	-358	
Övriga försäkringar	0	0	0	0	0	0	
Försäkringar med fondanknytning	-5	-5	0	0	-5	-6	
Summa pensionsförsäkring	-289	-264	-113	-99	-402	-364	
Återförsäkring	-1	-2	0	0	-1	-2	
Summa försäkringsavtal före återförsäkrarens andel	-602	-509	-116	-100	-717	-608	
Återförsäkrarens andel	5	5	1	0	5	5	
Summa försäkringsavtal	-597	-504	-115	-100	-713	-604	
Investeringsavtal							
Kapitaliseringsavtal							
Försäkringar med en diskretionär del	-38	-36	0	0	-38	-36	
Försäkringar med fondanknytning	-12	-14	0	0	-12	-14	
Summa investeringsavtal	-50	-49	0	0	-50	-49	
Summa försäkringsersättningar	-648	-554	-115	-100	-763	-653	

Utbetalda skadeersättningar per skadeklass Milj. €	2008	2007
Försäkringsavtal		
Livförsäkring		
Återköp	-23	-24
Dödsfallsersättningar	-25	-22
Återbetalning av sparsumma	-82	-88
Skaderegleringskostnader	0	0
Övriga	-7	-6
Summa försäkringsavtal	-136	-140
Livförsäkring med fondanknytning		
Återköp	-124	-58
Dödsfallsersättningar	-22	-20
Återbetalning av sparsumma	-29	-23
Skaderegleringskostnader	0	0
Övriga	0	0
Summa livförsäkring med fondanknytning	-176	-102
Pensionförsäkring		
Utbetalda pensioner	-269	-248
Återköp	-10	-7
Dödsfallsersättningar	-4	-4
Skaderegleringskostnader	0	0
Övriga	-1	0
Summa pensionsförsäkring	-284	-259
Pensionsförsäkring med fondanknytning		
Utbetalda pensioner	-1	0
Återköp	-3	-3
Dödsfallsersättningar	-1	-2
Övriga	0	0
Summa pensionsförsäkring med fondanknytning	-5	-5
Återförsäkringsavtal	-1	-2
Summa försäkringsavtal före återförsäkrarens andel	-602	-509
Återförsäkrarens andel	4	5
Summa försäkringsavtal	-597	-504
Investeringsavtal		
Kapitaliseringsavtal		
Återköp	-13	-32
Återbetalning av sparsumma	-25	-4
Övriga	0	0
Summa kapitaliseringsavtal	-38	-36
Investeringsavtal		
Kapitalförsäkringar med fondanknytning		
Återköp	-5	-14
Återbetalning av sparsumma	-7	0
Summa kapitalförsäkringar med fondanknytning	-12	-14
Summa investeringsavtal	-50	-50
Livförsäkringens utbetalda försäkringsersättningar, brutto	-652	-559
Livförsäkringens utbetalda försäkringsersättningar, netto	-648	-554
Summa koncernen	-3 355	-3 195

4 Förändring i skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal

SKADEFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-12	-43
Återförsäkrares andel	-2	0
Skadeförsäkringens nettoförändring i avsättning för ej intjänade premier	-14	-43

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Försäkringsavtal		
Livförsäkring		
Försäkringar med en diskretionär del	114	90
Övriga försäkringar	-1	0
Försäkringar med fondanknytning	301	-190
Summa	414	-100
Pensionsförsäkring		
Försäkringar med en diskretionär del	88	50
Övriga försäkringar	0	-1
Försäkringar med fondanknytning	171	-128
Summa	259	-79
Återförsäkringsavtal	1	1
Summa försäkringsavtal före återförsäkrares andel	675	-178
Återförsäkrares andel	0	0
Summa försäkringsavtal, netto	675	-177
Investeringsavtal		
Kapitaliseringsavtal		
Försäkringar med en diskretionär del	42	33
Försäkringar med fondanknytning	-36	0
Summa investeringsavtal	6	32
Livförsäkringens förändring i skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal, brutto	681	-145
Livförsäkringens förändring i skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal, netto	681	-145
Summa koncernen	667	-188

5 Personalkostnader

SKADEFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Personalkostnader		
Löner och ersättningar	-328	-311
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument	-1	-1
Aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter	-1	-1
Pensionskostnader		
- avgiftsbestämda planer	-45	-39
- förmånsbestämda planer (Not 28)	-21	-27
Övriga sociala kostnader	-64	-62
Personalkostnader i skadeförsäkringen	-460	-441

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Personalkostnader		
Löner och ersättningar	-18	-16
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument	0	0
Aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter	0	0
Pensionskostnader – avgiftsbestämda planer	-3	-2
Övriga sociala kostnader	-1	-2
Personalkostnader i livförsäkringen	-23	-20

HOLDING

Milj. €	2008	2007
Personalkostnader		
Löner och ersättningar	-7	-7
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument	-2	-5
Aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter	0	0
Pensionskostnader – avgiftsbestämda planer	-2	-6
Övriga sociala kostnader	-1	-1
Personalkostnader i holding	-11	-18
Summa koncernen	-494	-479

Tilläggsupplysningar om aktierelaterade ersättningar i not 31 Incitamentsprogram.

6 Övriga rörelsekostnader

SKADEFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Kostnader för dataadministration	-20	-50
Övriga personalkostnader	-17	-17
Kostnader för marknadsföringen	-41	-45
Avskrivningar	-20	-32
Hyror	-49	-48
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader	10	7
Provisioner i direktförsäkring	-137	-130
Provisioner i avgiven återförsäkring	20	19
Övriga	-219	-197
Övriga rörelsekostnader i skadeförsäkringen	-473	-493

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Kostnader för dataadministration	-12	-10
Övriga personalkostnader	-1	-1
Kostnader för marknadsföringen	-4	-3
Avskrivningar	-3	-2
Hyror	-3	-2
Provisioner i direktförsäkring	-9	-13
Provisioner i mottagen återförsäkring	-1	-1
Provisioner i avgiven återförsäkring	1	1
Övriga	-20	-20
Övriga rörelsekostnader i livförsäkringen	-51	-50

Skade- och livförsäkringens post Övriga innehåller bl.a. kostnader för kommunikation, externa tjänster samt övriga administrativa kostnader.

HOLDING

Milj. €	2008	2007
Kostnader för dataadministration	-1	-2
Övriga personalkostnader	0	0
Kostnader för marknadsföringen	-1	-1
Avskrivningar	-1	-2
Hyror	-3	-2
Övriga	-7	-19
Övriga rörelsekostnader i holding	-13	-26

Holdings post Övriga innehåller bl.a. sakkunnigarvoden samt hyres- och övriga administrativa kostnader.

Elimineringsposter mellan segmenten	4	11
Summa koncernen	-532	-558

7 Skadeförsäkringens resultatanalys

Milj. €	2008	2007
Försäkringsintäkter	3 807	3 797
Försäkringsersättningar	-2 834	-2 788
Driftskostnader	-662	-653
Övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader	4	5
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	233	205
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	548	565
Nettointäkter från placeringsverksamhet	299	238
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	-293	-261
Övriga intäkter och kostnader	-5	-8
Rörelsevinst	549	534
Fördelning av driftskostnader i resultaträkningen		
Milj. €	2008	2007
Skaderegleringskostnader (försäkringsersättningar)	-242	-247
Anskaffningsutgifter (driftskostnader)	-434	-436
Administrationskostnader för försäkringsverksamheten (driftskostnader)	-259	-243
Administrationskostnader avseende övrig teknisk verksamhet (övriga försäkringstekniska kostnader)	-22	-25
Kapitalförvaltningskostnader (kostnader för placeringsverksamheten)	-12	-10
Summa	-968	-961

8 Skadeförsäkringens resultat per försäkringsklass

Milj. €	Olycksfall och sjukdom	Motor, ansvar	Motor, övrigt	Sjöfart, luftfart och transport	Brand och annan skada på egendom	Allmän ansvarighet	Kreditförsäkring
Premieinkomst, brutto							
2008	568	680	1 086	145	1 205	168	2
2007	562	723	1 068	144	1 198	184	3
Premieintäkt från försäkringsavtal, brutto							
2008	555	687	1 086	145	1 196	176	2
2007	561	747	1 015	142	1 197	184	2
Försäkringsersättningar, brutto ¹⁾							
2008	-404	-597	-753	-103	-805	-106	-1
2007	-460	-642	-699	-97	-747	-79	0
Driftskostnader, brutto ²⁾							
2008	-98	-145	-171	-23	-193	-31	0
2007	-92	-151	-154	-20	-200	-29	0
Resultat avgiven återförsäkring							
2008	-3	0	-2	-10	-83	-35	0
2007	13	-1	-3	-10	-96	-31	0
Tekniskt resultat före kapitalavkastning							
2008	49	-55	159	9	115	3	1
2007	23	-46	159	16	153	45	2

Milj. €	Rättsskydd	Diverse	Summa direktförsäkring	Mottagen återförsäkring	Elimineringar	Summa
Premieinkomst, brutto						
2008	17	104	3 974	90	-7	4 057
2007	16	108	4 006	85	-5	4 085
Premieintäkt från försäkringsavtal, brutto						
2008	17	103	3 966	85	-6	4 045
2007	16	104	3 967	80	-5	4 042
Försäkringsersättningar, brutto ¹⁾						
2008	-12	-87	-2 868	-85	2	-2 951
2007	-11	-100	-2 834	-75	2	-2 907
Driftskostnader, brutto ²⁾						
2008	-2	-4	-668	-12	2	-678
2007	-2	-8	-657	-11	0	-668
Resultat avgiven återförsäkring						
2008	0	2	-132	25	5	-101
2007	0	16	-111	0	4	-107
Tekniskt resultat före kapitalavkastning						
2008	3	14	298	14	2	315
2007	3	12	365	-5	0	360

¹⁾ Funktionsindelade driftskostnader på 242 milj. euro (247) har allokerats till försäkringsersättningar.

²⁾ Innehåller övriga försäkringstekniska intäkter 26 milj. euro (29) och övriga försäkringstekniska kostnader 22 milj. euro (25).

9 Resultat per aktie

Milj. €	2008	2007
Resultat per aktie före utspädning		
Vinst hänförlig till innehavare av stamaktier i moderbolaget/kvarvarande verksamheter	675	720
Vinst/förlust hänförlig till innehavare av stamaktier i moderbolaget/avvecklade verksamheter	-	2 852
Vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier under redovisningsperioden	569	578
Resultat per aktie före utspädning (EUR/aktie)/kvarvarande verksamheter	1,18	1,25
Resultat per aktie före utspädning (EUR/aktie)/avvecklade verksamheter	-	4,94
Resultat per aktie efter utspädning	-	-

10 Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder har klassificerats i olika kategorier enligt IAS 39.9. I tabellen framställs även ränteintäkter och -kostnader, realiserade och orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen, nedskrivningar samt utdelningar avseende finansiella tillgångar och skulder. Finansiella tillgångar i tabellen består av balansposter Finansiella tillgångar, Placeringstillgångar som utgör täckning för fondförsäkringar samt Kassa och jämförbara tillgångar.

Milj. €	Redovisat värde	Ränteintäkter/ kostnader	2008 Vinster/ förluster	Nedskrivningar	Utdelningar
FINANSIELLA TILLGÅNGAR					
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen					
Derivatavtal	470	4	152	-	-
Finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen	2 033	91	-696	-	4
Investeringar som hålls till förfall	1	0	-	-	-
Låne- och kundfordringar	472	37	-8	-	-
Finansiella tillgångar som kan säljas	15 265	615	-17	-87	243
Summa koncernens finansiella tillgångar	18 241	748	-569	-87	247
FINANSIELLA SKULDER					
Finansiella skulder till verkligt värde via resultaträkningen					
Tradingskulder och derivatavtal	255	-			
Övriga	1 014	-66			
Summa koncernens finansiella skulder	1 269	-66			

Milj. €	Redovisat värde	Ränteintäkter/ kostnader	2007 Vinster/ förluster	Nedskrivningar	Utdelningar
FINANSIELLA TILLGÅNGAR					
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen					
Derivatavtal	193	-	70	-	-
Finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen	11 402	370	-146	-	86
Investeringar som hålls till förfall	8	1	-	-	-
Låne- och kundfordringar	964	35	-3	-	-
Finansiella tillgångar som kan säljas	10 038	257	-25	-10	151
Summa koncernens finansiella tillgångar	22 605	662	-104	-10	238
FINANSIELLA SKULDER					
Finansiella skulder till verkligt värde via resultaträkningen					
Derivatavtal	91	-			
Övriga	1 011	-67			
Summa koncernens finansiella skulder	1 102	-67			

{ Noter till balansräkningen }

II Materiella anläggningstillgångar

SKADEFÖRSÄKRING Milj. €	2008		2007			
	Maskiner och utrustningar		Maskiner och utrustningar			
1.1.						
Anskaffningsvärde		117		105		
Ackumulerade avskrivningar		-88		-78		
Redovisat värde 1.1.		29		28		
Redovisat värde 1.1.		29		28		
Ökningar		11		14		
Minskningar		-1		-1		
Avskrivningar		-11		-11		
Valutakursdifferenser		-1		0		
Redovisat värde 31.12.		27		29		
31.12.						
Anskaffningsvärde		126		117		
Ackumulerade avskrivningar		-100		-88		
Redovisat värde 31.12.		27		29		
LIVFÖRSÄKRING						
Milj. €						
1.1.						
Anskaffningsvärde	4	5	10	4	5	9
Ackumulerade avskrivningar	0	-4	-4	0	-4	-4
Redovisat värde 1.1.	4	1	5	4	1	5
Redovisat värde 1.1.	4	1	5	4	1	5
Ökningar	-	0	0	-	1	1
Minskningar	-	0	0	-	0	0
Avskrivningar	0	0	-1	0	0	0
Redovisat värde 31.12.	4	1	5	4	1	5
31.12.						
Anskaffningsvärde	4	6	10	4	5	10
Ackumulerade avskrivningar	0	-4	-5	0	-4	-4
Redovisat värde 31.12.	4	1	5	4	1	5
HOLDING						
Milj. €						
1.1.						
Anskaffningsvärde	2	5	7	15	11	26
Ackumulerade avskrivningar	-1	0	-1	-1	-6	-7
Ackumulerade nedskrivningar	0	-	0	-1	-	-1
Redovisat värde 1.1.	1	4	6	13	5	18
Redovisat värde 1.1.	1	4	6	13	5	18
Ökningar	0	0	0	-	2	2
Minskningar			0	-	-2	-2
Omklassificeringar från rörelsefastigheter till förvaltningsfastigheter						
-		-	-	-12	-	-12
Avskrivningar	0	0	0	0	-1	-1
Redovisat värde 31.12.	1	4	5	1	4	6
31.12.						
Anskaffningsvärde	2	5	7	2	5	7
Ackumulerade avskrivningar	-1	-1	-2	-1	0	-1
Ackumulerade nedskrivningar	0	-	0	0	-	0
Redovisat värde 31.12.	1	4	5	1	4	6
Milj. €						
Summa koncernen					38	40

Segmentens balansräkningspost Maskiner och utrustningar innefattar ADB-utrustningar samt kontormöbler.

12 Förförvaltningsfastigheter

SKADEFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
1.1.		
Anskaffningsvärde	56	61
Ackumulerade avskrivningar	-4	-3
Ackumulerade nedskrivningar	-11	-17
Redovisat värde 1.1.	41	41
Redovisat värde 1.1.	41	41
Ökningar	1	0
Minskningar	-25	-5
Avskrivningar	-1	-1
Nedskrivningar	0	-1
Återförda nedskrivningar	10	7
Valutakursdifferenser	1	0
Redovisat värde 31.12.	28	41
31.12.		
Anskaffningsvärde	33	56
Ackumulerade avskrivningar	-5	-4
Ackumulerade nedskrivningar	-1	-11
Redovisat värde 31.12.	28	41
Hysesintäkter på förförvaltningsfastigheter	2	3
Förförvaltningsfastigheter som har hyrts ut med ett operationellt leasingavtal		
Minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal		
- inom ett år	1	1
- senare än ett år men inom fem år	1	1
Summa minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal	2	3
Kostnader avseende förförvaltningsfastigheter		
- direkta kostnader för de förförvaltningsfastigheter som genererat hyresintäkter under redovisningsperioden	-1	-1
- direkta kostnader för de förförvaltningsfastigheter som inte genererat hyresintäkter under redovisningsperioden	-1	-0
Summa kostnader avseende förförvaltningsfastigheter	-2	-1
Verkligt värde på förförvaltningsfastigheter 31.12.	24	44

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
1.1.		
Anskaffningsvärde	157	163
Akkumulerade avskrivningar	-35	-35
Akkumulerade nedskrivningar	-17	-19
Redovisat värde 1.1.	105	110
Redovisat värde 1.1.	105	110
Ökningar	1	1
Minskningar	-4	-4
Avskrivningar	-3	-3
Nedskrivningar	1	1
Redovisat värde 31.12.	100	105
31.12.		
Anskaffningsvärde	154	157
Akkumulerade avskrivningar	-38	-35
Akkumulerade nedskrivningar	-16	-17
Redovisat värde 31.12.	100	105
Hyresintäkter på förvaltningsfastigheter	17	15
Förvaltningsfastigheter som har hyrts ut med ett operationellt leasingavtal		
Minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal		
- inom ett år	8	10
- senare än ett år men inom fem år	6	11
- senare än fem år	5	14
Summa minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal	20	34
Summa variabla hyror i resultaträkningen	0	0
Kostnader avseende förvaltningsfastigheter		
- direkta kostnader för de förvaltningsfastigheter som genererat hyresintäkter under redovisningsperioden	-7	-8
- direkta kostnader för de förvaltningsfastigheter som inte genererat hyresintäkter under redovisningsperioden	0	-0
Summa kostnader avseende förvaltningsfastigheter	-7	-8
Verkligt värde på förvaltningsfastigheter 31.12.	118	122

HOLDING

Milj. €	2008	2007
1.1.		
Anskaffningsvärde	29	38
Ackumulerade avskrivningar	0	-1
Ackumulerade nedskrivningar	-17	-18
Redovisat värde 1.1.	12	19
Redovisat värde 1.1.	12	19
Ökningar som uppkommit när tillkommande utgifter redovisats som en tillgång	-	0
Minskningar	-2	-20
Avskrivningar	0	0
Återförda nedskrivningar	-	1
Omklassificeringar från rörelsefastigheter till förvaltningsfastigheter	-	12
Redovisat värde 31.12.	10	12
31.12.		
Anskaffningsvärde	27	29
Ackumulerade avskrivningar	0	0
Ackumulerade nedskrivningar	-17	-17
Redovisat värde 31.12.	10	12
Hysesintäkter på förvaltningsfastigheter	2	2
Förvaltningsfastigheter som har hyrts ut med ett operationellt leasingavtal		
Minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal		
- inom ett år	1	1
- senare än ett år men inom fem år	0	2
Summa minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal	2	3
Kostnader avseende förvaltningsfastigheter		
- direkta kostnader för de förvaltningsfastigheter som genererat hyresintäkter under redovisningsperioden	0	1
- direkta kostnader för de förvaltningsfastigheter som inte genererat hyresintäkter under redovisningsperioden	1	1
Summa kostnader avseende förvaltningsfastigheter	1	1
Verkligt värde på förvaltningsfastigheter 31.12.	14	13
Summa koncernen	138	158

Verkligt värdet på koncernens förvaltningsfastigheter i sin helhet baserar sig på egen värdering med stöd av marknadsreferenser.

Segmentens förvaltningsfastigheter hyrs ut med marknadsbestämda, oåterkalleliga hyresavtal. Längden av hyresavtal varierar mellan avtal som är i kraft tillsvidare och avtal som är i kraft i flera år.

13 Immateriella tillgångar

2008

SKADEFÖRSÄKRING	2008			
Milj. €	Goodwill	Kund- relationer	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
1.1.				
Anskaffningsvärde	530	47	99	676
Akkumulerade avskrivningar	-	-26	-96	-122
Redovisat värde 1.1.	530	21	3	554
Redovisat värde 1.1.	530	21	3	554
Valutakursdifferenser	-69	-1	0	-70
Ökningar				
Förvärvats separat	-	-	3	3
Förvärvats i rörelse	19	-	-	19
Minskningar	-	-	0	0
Avskrivningar	-	-8	-2	-9
Redovisat värde 31.12.	479	13	4	495
31.12.				
Anskaffningsvärde	479	47	101	627
Akkumulerade avskrivningar	-	-34	-98	-132
Redovisat värde 31.12.	479	13	4	495

2007

SKADEFÖRSÄKRING	2007			
Milj. €	Goodwill	Kund- relationer	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
1.1.				
Anskaffningsvärde	549	47	106	703
Akkumulerade avskrivningar	-	-18	-93	-111
Redovisat värde 1.1.	549	29	13	592
Redovisat värde 1.1.	549	29	13	592
Valutakursdifferenser	-19	-	-0	-20
Ökningar	-	-	1	1
Minskningar	-	-	-9	-9
Avskrivningar	-	-9	-3	-12
Redovisat värde 31.12.	530	21	3	554
31.12.				
Anskaffningsvärde	530	47	99	676
Akkumulerade avskrivningar	-	-26	-96	-122
Redovisat värde 31.12.	530	21	3	554

Den immateriella tillgången allokerad till kundrelationer har uppstått vid förvärv av If år 2004, när en del av anskaffningspriset allokerades till If-koncernens försäkringsavtal. Posten avskrivs lineärt under 6 år.

Övriga immateriella tillgångar under 2007 innehåller minskningar på 9 miljoner euro som avser nedskrotningen av försäkringssystem i If Skadeförsäkringsbolag Ab. Nedskrotningen minskar avskrivningar med 1–2 miljoner euro per år ännu inom de följande 4 år.

LIVFÖRSÄKRING	2008			2007		
	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Milj. €						
1.1.						
Anskaffningsvärde	153	26	179	153	19	172
Ackumulerade avskrivningar	-	-15	-15	-	-13	-13
Redovisat värde 1.1.	153	11	164	153	6	159
Redovisat värde 1.1.	153	11	164	153	6	159
Ökningar	-	6	6	-	8	8
Minskningar	-	0	0	-	-1	-1
Avskrivningar	-	-2	-2	-	-2	-2
Redovisat värde 31.12.	153	14	167	153	11	164
31.12.						
Anskaffningsvärde	153	32	185	153	26	179
Ackumulerade avskrivningar	-	-18	-18	-	-15	-15
Redovisat värde 31.12.	153	14	167	153	11	164

HOLDING	2008	2007
	Övriga immateriella tillgångar	Övriga immateriella tillgångar
Milj. €		
1.1.		
Anskaffningsvärde	30	52
Ackumulerade avskrivningar	-20	-19
Ackumulerade nedskrivningar	-9	-9
Redovisat värde 1.1.	0	23
Redovisat värde 1.1.	0	23
Minskningar	-	-22
Avskrivningar	0	-1
Redovisat värde 31.12.	0	0
31.12.		
Anskaffningsvärde	30	30
Ackumulerade avskrivningar	-20	-20
Ackumulerade nedskrivningar	-9	-9
Redovisat värde 31.12.	0	0
Summa koncernen	663	718

Segmentens övriga immateriella tillgångar består mest av anskaffade IT-software.

Avskrivningarna och nedskrivningarna ingår i Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

NEDSKRIVNINGSPRÖVNINGEN FÖR GOODWILL

Nedskrivningsprövningen för goodwill har utgjorts enligt IAS 36 *Nedskrivningar*. Inga nedskrivningar har redovisats på grund av prövningen.

För att pröva nedskrivningsbehovet, beräknar Sampo återvinningsvärdet baserat på nyttjandevärdet för de kassagenerande enheter på vilka goodwill har fördelats. Samos fastställda kassagenerande enheter är If-gruppen samt Mandatum Life.

Återvinningsvärdena för If utgörs av den diskonterade kassaflödesmodellen som baserar sig på Samos lednings bästa antaganden avseende finansiella omständigheter liksom försäljningsmängder, marginaler, inkomst- och kostnadsutveckling samt tidigare erfarenheter. Nyttjandevärdet för Mandatum Life baserar väsentligt på s.k. den embedded value-modellen, då existerande försäkringsavtalens uppskattade kassaflöden baseras sig även på ledningens godtagna budgeter samt tidigare erfarenheter om bl.a. försäkringsavtals återköp samt täthet av dödsfall och skadehändelser. Ifs beräknade kassaflöden har diskonterats med diskonteringsfaktorn 11,3 %, fastställd före skatt. För diskonteringen av kassaflöden för Mandatum Life har använts den vägda genomsnittliga kapitalkostnaden (weighted average cost of capital) på 11,1 %.

Antagandena på vilka ledningen har baserat sina kassaflödesprognoser avseende If täcker åren 2009–2011. Kassaflödena bortom den här perioden har extrapolerats med 3 procents tillväxttakt. För den marknad där Mandatum Life är verksam har använts en tillväxttakt på 2 % bortom året 2008.

Ledningen anser att en rimligt möjlig förändring i ett viktigt antagande inte skulle innebära att redovisade värdet skulle överstiga dess återvinningsvärdet.

14 Innehav i intresseföretag

Milj. €	2008	2007
Redovisat värde 1.1.	9	16
Andel av resultatet	1	3
Ökningar	-	2
Minskningar	-4	-13
Valutakursdifferenser	0	0
Redovisat värde 31.12.	5	9

INNEHAV I INTRESSEFÖRETAG SOM REDOVISATS MED TILLÄMPNING AV KAPITALANDELSMETODEN 31.12.2008

Milj. €	Redovisat värde	Verkligt värde*)	Ägarandel %	Tillgångar/skulder	Omsättning	Vinst/förlust
Företag						
Henkivakuutusosakeyhtiö Retro	1		24,21	37/32	4	2
Autovahinkokeskus Oy	2		35,54	7/2	7	1
Vahinkopalvelu Oy	0		20,00	1/0	3	0

ÖVRIGA INTRESSEFÖRETAG**)

Milj. €	Tillgångar/skulder	Omsättning	Vinst/förlust
Företag			
Consulting AB Lennemark & Andersson	8/5	10	1
Euro-Center Holding A/S	5/3	10	1

INNEHAV I INTRESSEFÖRETAG SOM REDOVISATS MED TILLÄMPNING AV KAPITALANDELSMETODEN 31.12.2007

Milj. €	Redovisat värde	Verkligt värde*)	Ägarandel %	Tillgångar/skulder	Omsättning	Vinst/förlust
Företag						
Henkivakuutusosakeyhtiö Retro	1		24,21	39/35	3	1
Autovahinkokeskus Oy	1		35,54	6/2	5	0
Netwheels Oy	1		20,06	3/0	3	1
Vahinkopalvelu Oy	0		20,00	1/0	3	0
Primasoft Oy	3		20,00	55/42	62	5

ÖVRIGA INTRESSEFÖRETAG**)

Milj. €	Tillgångar/skulder	Omsättning	Vinst/förlust
Företag			
Consulting AB Lennemark & Andersson	8/5	11	1
Euro-Alarm A/S	4/3	10	0

*) om det finns offentliga kursuppgifter

***) Har inte redovisats med tillämpning av kapitalandelsmetoden på grund av oväsentlighetsprincipen.

15 Finansiella tillgångar

Koncernens finansiella tillgångar består av derivatavtal, finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålles till förfall, låne- och kundfordringar samt finansiella tillgångar som kan säljas. Holding segmentet innehåller även innehav i dotterbolagen.

Koncernen innehar derivatavtal både i trading- och i säkringssyfte. Använda instrumenten består av valuta-, ränte- och aktiederivat. Derivatavtal som innehas i tradingssyfte avser till största delen derivattransaktioner och i mindre mån trading för egen räkning. I skadeförsäkringsverksamheten säkras både ränterisken och valutarisken, men säkringsredovisningen tillämpas inte på säkringar och avtalen redovisas inte i bokföringen som säkrande avtal. I livförsäkringsverksamheten har använts både säkring av verkligt värde och kassaflödessäkring under redovisningsåret 2008.

SKADEFÖRSÄKRING	2008	2007
Milj. €		
Derivatavtal	362	182
Finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen	355	9 283
Låne- och kundfordringar	1	2
Finansiella tillgångar som kan säljas	8 155	-
Skadeförsäkringens placeringstillgångar	8 874	9 467

LIVFÖRSÄKRING		
Milj. €		
Derivatavtal	108	10
Finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen	41	47
Investeringar som hålles till förfall	1	8
Låne- och kundfordringar	5	4
Finansiella tillgångar som kan säljas	4 348	5 387
Livförsäkringens placeringstillgångar	4 503	5 456

HOLDING		
Milj. €		
Derivatavtal	1	1
Finansiella tillgångar som kan säljas	2 890	4781
Innehav i dotterbolag	2 370	2 370
Holdings placeringstillgångar	5 260	7 151
Elimineringsposter mellan segmenten	-2 498	-2 499
Summa koncernen	16 139	19 575

SKADEFÖRSÄKRING	2008			2007		
Finansiella derivat	Avtal/ nominellt belopp	Verkligt värde		Avtal/ nominellt belopp	Verkligt värde	
Milj. €		Fordringar	Skulder		Fordringar	Skulder
Derivat som innehas i tradingssyfte						
Räntederivat						
OTC-derivat						
Ränteswapavtal	23	19	4	-	-	-
Ränteterminer	-	-	-	40	0	-
Börsderivat						
Räntefutures	55	0	0	6 322	23	7
Ränteooptioner, köpta och sålda	-	-	-	5	0	0
Summa räntederivat	78	19	4	6 327	23	7
Valutaderivat						
OTC-derivat						
Valutaterminer	4 930	342	247	5 398	157	81
Valutaooptioner, köpta och sålda	47	0	1	565	1	1
Summa valutaderivat	4 977	343	247	5 963	159	82

Milj. €	2008			2007		
	Avtal/ nominellt belopp	Verkligt värde		Avtal/ nominellt belopp	Verkligt värde	
		Fordringar	Skulder		Fordringar	Skulder
Aktiederivat						
Börsderivat						
Aktie och aktieindexoptioner	-	-	-	1	-	0
Aktie index futurer	-	-	-	67	0	-
Summa aktiederivat	-	-	-	1	0	0
Skadeförsäkringens finansiella derivat	5 055	362	251	12 292	182	90
Övriga finansiella tillgångar						
Milj. €					2008	2007
Finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen						
Fordringsbevis						
- Emitterade av staten					122	3 564
- Övriga					211	4 708
Summa fordringsbevis					333	8 272
varav offentligt noterade 290 milj. euro (8 272).						
Aktier och andelar						
- Offentligt noterade					19	1 009
- Övriga					1	2
Summa aktier och andelar					20	1 011
Summa finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen					354	9 283
Låne- och kundfordringar						
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring					1	2
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Fordringsbevis						
- Emitterade av staten					2 038	-
- Övriga					5 633	-
Summa fordringsbevis					7 671	-
varav offentligt noterade 7 278 milj. euro (-)						
Aktier och andelar						
- Offentligt noterade					417	-
- Övriga					69	-
Summa aktier och andelar					486	-
Summa finansiella tillgångar som kan säljas					8 157	-
Skadeförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas innehåller 85 milj. euro nedskrivningar (-).						
Skadeförsäkringens finansiella tillgångar					8 874	9 467

LIVFÖRSÄKRING

Finansiella derivat	Avtal/ nominellt belopp	2008		Avtal/ nominellt belopp	2007	
		Verkligt värde			Verkligt värde	
Milj. €		Fordringar	Skulder		Fordringar	Skulder
Derivat som innehåses i tradingssyfte						
Räntederivat						
OTC-derivat						
Ränteoptioner, köpta och sålda	-	-	-	50	1	0
Ränteswapavtal	1 062	55	0	-	-	-
Summa	1 062	55	0	50	1	0
Börsderivat						
Räntefutures	-	-	-	200	0	-
Ränteoptioner, köpta och sålda	-	-	-	225	0	0
Summa	-	-	-	425	1	0
Summa räntederivat	1 062	55	0	475	1	0
Valutaderivat						
OTC-derivat						
Valutaterminer	459	17	1	489	6	1
OTC-valutaoptioner, köpta och sålda	126	2	3	52	0	0
Summa valutaderivat	585	19	4	541	7	1
Aktiederivat						
Börsderivat						
Aktiefutures	-	-	-	20	1	-
Aktie- och aktieindexoptioner	-	-	-	39	2	0
Summa aktiederivat	-	-	-	59	2	0
Summa finansiella derivat som innehåses i tradingssyfte	1 647	74	4	1 075	10	1
Finansiella derivat som innehåses i säkringssyfte						
Derivatavtal som säkrar verkligt värde						
Valutaterminer	226	16	0	-	-	-
Derivatavtal som säkrar kassaflöden						
Ränteswapavtal	829	19	0	-	-	-
Summa finansiella derivat som innehåses i säkringssyfte	1 055	35	0	-	-	-
Summa livförsäkringens finansiella derivat	2 702	108	4	1 075	10	1

SÄKRING AV VERKLIGT VÄRDE

Säkringen av verkligt värde används för att säkra en del av den valutarisk som finns i finansiella tillgångar som kan säljas. Syftet med säkringen är att eliminera risken för föränderlighet i verkliga värden av säkrade poster.

Nettovinsterna från valutainstrument som identifierats som säkring av verkligt värde uppgick till 16 milj. euro under 2008. Nettoförlusterna från finansiella tillgångar som kan säljas säkrade enligt säkring av verkligt värde uppgick till 17 milj. euro under 2008.

KASSAFLÖDESSÄKRING

Kassaflödessäkringen har använts för att säkra framtida räntebetalningar som resulterar från redovisade tillgångar med rörlig ränta. Räntebetalningar från långfristiga räntebärande euronominerade tillgångar har identifierats som säkrade poster. Effektiviteten i säkringsförhållandena bedöms framåt-riktat genom användning av "kritiska villkors matchningsmetod" (critical terms match method). Ett test av effektivitet utförs i efterhand genom att använda metoden baserad på hypotetiska swaps.

Den totala vinsten från förändringar i verkligt värde av säkringsinstrument redovisats mot eget kapital var 15 milj. euro per den 31 december 2008. Dessa vinster redovisas i resultaträkningen under samma period som den säkrade posten påverkar resultaträkningen, vilket framgår från tabellen nedan. Den ineffektiva delen av säkringsförhållandet redovisades i resultaträkningen.

	Totalt	Under 1 år	1-2 år	2-3 år	3-5 år
Förväntade inbetalningar	48	22	16	8	2
Förväntade utbetalningar	-31	-16	-8	-5	-2
Netto	18	6	8	3	1

Övriga finansiella tillgångar Milj. €	2008	2007
Finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen		
Fordringsbevis		
Emitterade av offentliga samfund	12	9
Av staten	10	6
Av övriga	1	4
Bankernas bankcertifikat	14	3
Övriga	15	29
Summa fordringsbevis	40	42
varav offentligt noterade 11 milj. euro (14)		
Aktier och andelar		
- Offentligt noterade	1	0
- Övriga	0	5
Summa aktier och andelar	1	5
Summa finansiella tillgångar klassificerade som till verkligt värde via resultaträkningen	41	47
Investeringar som hålles till förfall		
Fordringsbevis		
Fordringsbevis emitterade av övriga än staten	1	8
varav offentligt noterade 0 milj. euro (0)		
Milj. €	2008	2007
Låne- och kundfordringar		
Depositioner	0	2
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	2	2
Lån	4	0
Summa låne- och kundfordringar	5	4
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Fordringsbevis		
Emitterade av offentliga samfund	105	1 238
Av staten	105	1 238
Av övriga	0	0
Emitterade av banker	1 853	1 906
Övriga	1 215	535
Summa fordringsbevis	3 173	3 679
varav offentligt noterade 3 138 milj. euro (3 650)		
Aktier och andelar		
- Offentligt noterade	818	1 390
- Övriga	357	317
Summa aktier och andelar	1 175	1 707
Summa finansiella tillgångar som kan säljas	4 348	5 387
Livförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas innehåller 43 milj. euro nedskrivningar (47).		
Livförsäkringens finansiella tillgångar	4 503	5 456

Finansiella tillgångar som kan säljas / fordringsbevis: Fordringsbevis innehåller placeringar i masskuldebrevslån på 1 876 milj. euro och penningmarknadsinstrument på 1 297 milj. euro.

Finansiella tillgångar som kan säljas / aktier och andelar: Offentligt noterade aktier som kan säljas innehåller 370 milj. börsaktier. Övriga aktier som kan säljas innehåller placeringar i kapitalfonder på 318 milj. euro.

HOLDING	2008		2007	
	Avtal/ nominellt belopp	Verkligt värde	Avtal/ nominellt belopp	Verkligt värde
Finansiella derivat	Fordringar	Skulder	Fordringar	Skulder
Milj. €				
Derivat som innehas i tradingssyfte				
Aktiederivat				
Börsderivat				
Aktie- och aktieindexoptioner	-	-	4	0
Valutaderivat				
OTC-derivat				
Valutaterminer	70	0	-	-
Holdings finansiella derivat	70	0	4	0
Övriga finansiella tillgångar				
Milj. €			2008	2007
Låne- och kundfordringar				
Depositioner			1	1
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Fordringsbevis				
- Emitterade av banker			994	1 766
- Övriga			190	257
Summa fordringsbevis			1 184	2 023
varav offentligt noterade 1 084 milj. euro (1 923)				
Aktier och andelar				
- Offentligt noterade			1 670	2 719
- Övriga			35	39
Summa aktier och andelar			1 705	2 758
Summa finansiella tillgångar som kan säljas			2 890	4 781
Holdings finansiella tillgångar som kan säljas innehåller 3 milj. euro nedskrivningar (2).				
Innehav i dotterbolag			2 370	2 370
Holdings finansiella tillgångar			5 260	7 151
Elimineringsposter mellan segmenten			-2 498	-2 499
Summa koncernen			16 139	19 575

16 Verkliga värden

Milj. €	2008		2007	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Koncernens finansiella tillgångar				
Finansiella tillgångar	16 139	16 139	19 575	19 575
Placeringsstillgångar som utgör täckning för fondförsäkringar	1 637	1 637	2 072	2 072
Övriga tillgångar	205	205	7	7
Kassa och jämförbara tillgångar	465	465	958	958
Summa	18 446	18 446	22 613	22 613
Koncernens finansiella skulder				
Finansiella skulder	1 263	1 269	1 104	1 102
Övriga skulder	183	183	14	14
Summa	1 446	1 453	1 119	1 116

I tabellen presenteras verkliga och redovisade värden på finansiella tillgångar och skulder enligt balanspost. Beräkningsprinciper av verkliga värden beskrivs i redovisningsprinciper.

Verkliga värden på placeringsstillgångar bestäms enligt marknadspriser noterade på aktiv marknad. Om noterade marknadspriser inte är tillgängliga, bestäms verkliga värden med hjälp av diskonterade kassaflöden. Diskonteringsräntan fås från räntekurvan på marknaden.

Verkligt värde på finansiella derivat baserar sig på noterade marknadspriser på aktiv marknad, diskonteringmetoden av kassaflöden eller prissättningsmodeller av optioner.

Verkligt värde på lån och andra motsvarande finansiella instrument, som inte har prisnoteringar på aktiv marknad, bestäms enligt diskonterade kassaflöden, nyttjande av räntor noterade på marknad. Räntekurvan på marknaden justeras enligt andra delfaktorer av finansiella instrument, till exempel på grund av kreditrisken.

Redovisat värde används som verkligt värdet på disponibla fordringar och skulder samt kortfristiga räntefria fordringar och skulder.

Verkliga värdena är så kallade rena värdena, d.v.s. utan andelen av upplupna räntor.

17 Placeringsstillgångar som utgör täckning för fondförsäkringar

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen		
Fordringsbevis		
Emitterade av offentliga samfund	1	5
Av staten	1	5
Av övriga	0	0
Bankcertifikat	107	65
Övriga	13	5
Summa fordringsbevis	121	75
varav offentligt noterade 121 milj. euro (75)		
Aktier och andelar		
- Offentligt noterade	1 477	1 918
- Övriga	0	79
Summa aktier och andelar	1 477	1 997
Låne- och kundfordringar	38	-
Övriga finansiella tillgångar	1	0
Summa finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	1 637	2 072

Det ursprungliga anskaffningsvärdet på aktierna och andelarna som utgör täckning för fondförsäkringarna är 1 669 milj. euro (1 665) och på fordringsbevisen 130 milj. euro (81).

18 Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

FÖRÄNDRING I UPPSKJUTNA SKATTER UNDER REDOVISNINGÅRET 2008

Milj. €	1.1.	Redovisat i resultaträkningen	Redovisat mot eget kapital	Omräknings- differenser	31.12.
Uppskjutna skattefordringar					
Underskottsavdrag	0	0	63	0	63
Förändringar i verkligt värde	0	0	1	0	1
Pensionsförpliktelser	39	-1	0	-5	32
Övriga skattemässigt avdragsgilla temporära skillnader	50	-21	0	-5	24
Summa uppskjutna skattefordringar	89	-23	64	-10	120
Nettoredovisning av uppskjutna skatter					92
Summa uppskjutna skattefordringar i balansräkningen					212
Uppskjutna skatteskulder					
Avskrivningsdifferensen samt reserver	359	6	1	-32	334
Förändringar i verkligt värde	161	88	-257	-1	-8
Övriga skattemässigt skattepliktiga temporära skillnader	11	9	0	-3	17
Summa	531	103	-255	-36	342
Nettoredovisning av uppskjutna skatter					92
Summa uppskjutna skatteskulder					435
Övriga skatteskulder					7
Summa uppskjutna skatteskulder i balansräkningen					441

Avseende temporära skillnader och underskottsavdrag har uppskjutna skattefordringar på ungefär 1 miljon euro inte redovisats inom skadeförsäkringen.

FÖRÄNDRING I UPPSKJUTNA SKATTER UNDER REDOVISNINGÅRET 2007

Milj. €	1.1.	Redovisat i resultaträkningen	Redovisat mot eget kapital	Omräknings- differenser	31.12.
Uppskjutna skattefordringar					
Underskottsavdrag	17	-17	-	0	0
Förändringar i verkligt värde	0	0	0	0	0
Pensionsförpliktelser	47	-8	-	-1	39
Övriga skattemässigt avdragsgilla temporära skillnader	72	-19	-	-3	50
Summa uppskjutna skattefordringar	137	-45	0	-3	89
Uppskjutna skatteskulder					
Avskrivningsdifferensen samt reserver	338	23	-	-3	359
Förändringar i verkligt värde	257	-35	-59	-2	161
Övriga skattemässigt skattepliktiga temporära skillnader	9	-3	-	4	11
Summa uppskjutna skatteskulder	605	-14	-59	-1	531
Övriga skatteskulder					31
Uppskjutna skatteskulder					562

19 Skatter

Milj. €	2008	2007
Resultat före skatt från kvarvarande verksamheter	870	974
Skatt enligt moderbolagets skattesats	-226	-253
Skattesatsen i utländska dotterbolagen	-5	-7
Skattefria inkomster	140	202
Skattemässigt icke-avdragsgilla kostnader	-8	-13
Koncernredovisning och elimineringsposter	-118	-188
Icke-redovisade skattefordringar hänförliga till skatteavdrag	-3	0
Förändringar av skattesatsen	6	-
Skatt avseende tidigare år	19	5
Summa skatter från kvarvarande verksamheter	-195	-254
Skatter från avvecklade verksamheter	-	-6
Koncernens skatter	-195	-260

20 Övriga tillgångar

SKADEFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Räntor	139	137
Fordringar avseende direktförsäkring	767	845
Fordringar avseende återförsäkring	44	40
Betalningsförmedlingstillgångar	17	2
Förutbetalda anskaffningskostnader ¹⁾	99	103
Tillgångar avseende patientförsäkringar	60	58
Övriga	49	38
Skadeförsäkringens övriga tillgångar	1 176	1 224

Av övriga tillgångar långvariga är 50 miljoner euro (48).

Posten Övriga innehåller bl.a. hyresdepositioner, löne- och reseförskott samt övertagna skadevaror.

¹⁾ FÖRÄNDRING I FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER UNDER REDOVISNINGSPERIODEN

Milj. €	2008	2007
1.1.	103	96
Nettoförändring under redovisningsperioden	10	6
Valutakursdifferenser	-14	1
31.12.	99	103

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Räntor	53	31
Fordringar på försäkringstagare	4	5
Fordringar avseende återförsäkring	1	1
Betalningsförmedlingstillgångar	187	5
Övriga	25	24
Livförsäkringens övriga tillgångar	270	66

Posten Övriga innehåller bl.a. fordringar från arbetstagarnas grupplivförsäkringspool, pensionsavgifter utbetalda i förskott samt fordringar från samarbetsbolag.

HOLDING

Milj. €	2008	2007
Räntor	12	11
Övriga	42	43
Holdings övriga tillgångar	54	54
Posten Övriga innehåller bl.a. mervärdesskattefordringen från Primasoft Oy (se moderbolagets not 24) och kapitalförvaltningens servicedebiteringsfordringar.		
Elimineringsposter mellan segmenten	-27	-29
Summa koncernen	1 473	1 316

2I Kassa och jämförbara tillgångar

SKADEFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Kassa	149	163
Kortfristiga depositioner (högst 3 månader)	110	474
Skadeförsäkringens kassa och jämförbara tillgångar	259	637

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €		
Kassa	16	10
Kortfristiga depositioner (högst 3 månader)	155	84
Livförsäkringens kassa och jämförbara tillgångar	171	93

HOLDING

Milj. €		
Kassa	11	12
Kortfristiga depositioner (högst 3 månader)	24	217
Holdings kassa och jämförbara tillgångar	35	229
Summa koncernen	465	958

Kassa och jämförbara tillgångar som specificerats ovan stämmer med kassa och jämförbara tillgångar använt i kassaflödesanalysen.

22 Skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal

SKADEFÖRSÄKRING

Förändring i skulder avseende försäkringsavtal

Milj. €	2008			2007		
	Brutto	Återför- säkring	Netto	Brutto	Återför- säkring	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
1.1.	1 691	55	1 636	1 640	56	1 584
Köpta försäkringsinnehav	13	2	11	-	-	-
Överföring till övriga skulder	-9	-	-9	-	-	-
Omräkningsdifferenser	-184	-2	-183	9	-1	10
Förändring i avsättning	10	-2	12	42	0	42
31.12.	1 521	54	1 467	1 691	55	1 636

Milj. €	2008			2007		
	Brutto	Återför- säkring	Netto	Brutto	Återför- säkring	Netto
Avsättning för oreglerade skador						
1.1.	6 835	429	6 406	6 606	465	6 141
Upplösning av diskontering	53	-	53	55	-	-
Köpta försäkringsinnehav	4	2	3	-	-	0
Sålda försäkringsinnehav	-13	-1	-12	-30	-17	-
Omräkningsdifferenser	-625	-48	-577	-62	-4	-58
Förändring i avsättning	113	-5	117	266	-15	281
31.12.	6 367	377	5 990	6 835	429	6 406

Uppdelning av skulder avseende försäkringsavtal

	2008	2007
Avsättning för ej intjänade premier	1 521	1 691
Avsättning för oreglerade skador	6 367	6 835
Inträffade och rapporterade skador	1 756	1 944
Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	2 944	3 197
Avsättning för skaderegleringskostnader	212	227
Avsättning för skadelivräntor och sjukräntor	1 455	1 467
Summa skulder avseende försäkringsavtal	7 889	8 527
Återförsäkrares andel		
Avsättning för ej intjänade premier	54	55
Avsättning för oreglerade skador	377	429
Inträffade och rapporterade skador	221	229
Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	156	200
Summa återförsäkrares andel av försäkringsavtal	431	484

Då segmentet är exponerat mot ett flertal valutor kan jämförbarheten av balansuppgifter mellan år vara missledande. I resultaträkningen rensas däremot effekten för valuta. Valutaeffekten mellan 2007 och 2008 uppgår till en ökning på netto 343 miljoner euro (222) för avsättningar för egen räkning.

SKADEFÖRSÄKRINGENS SKADEKOSTNADSUTVECKLING

Tabellerna nedan visar skadekostnadsutvecklingen för olika skadeåren. I den övre delen av tabellen ser man hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår utvecklats årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som återfinns i balansräkningen.

Skadekostnad före återförsäkring
UPPSKATTAD SKADEKOSTNAD

Milj. €	> 2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Total
I slutet av skadeåret	4 473	2 246	2 200	2 336	2 347	2 416	2 532	
1 år senare	4 673	2 211	2 168	2 288	2 329	2 410		
2 år senare	4 750	2 146	2 112	2 239	2 305			
3 år senare	4 817	2 139	2 109	2 215				
4 år senare	4 895	2 122	2 095					
5 år senare	4 928	2 105						
6 år senare	4 924							
Nuvarande skattning av total skadekostnad	4 924	2 105	2 095	2 215	2 305	2 410	2 532	
Totalt utbetalt	2 520	1 796	1 665	1 734	1 761	1 709	1 264	
Avsättning upptagen i balansräkningen	2 404	310	430	481	544	701	1 268	6 139
varav avseende fastställda skadelivräntor	1 164	59	45	67	73	36	10	1 455
Övrig avsättning								17
Avsättning avseende skaderegleringskostnader								212
Skadeförsäkringens avsättning upptagen i balansräkningen								6 367

Skadekostnad efter återförsäkring
UPPSKATTAD SKADEKOSTNAD

Milj. €	> 2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Total
I slutet av skadeåret	3 944	2 142	2 138	2 208	2 251	2 325	2 424	
1 år senare	4 139	2 100	2 106	2 154	2 225	2 313		
2 år senare	4 225	2 040	2 052	2 106	2 201			
3 år senare	4 274	2 032	2 047	2 088				
4 år senare	4 339	2 014	2 036					
5 år senare	4 367	1 999						
6 år senare	4 361							
Nuvarande skattning av total skadekostnad	4 361	1 999	2 036	2 088	2 201	2 313	2 424	
Totalt utbetalt	2 075	1 714	1 625	1 644	1 703	1 662	1 226	
Avsättning upptagen i balansräkningen	2 286	285	411	444	498	651	1 198	5 773
varav avseende fastställda skadelivräntor	1 164	59	45	67	73	36	10	1 455
Övrig avsättning								5
Avsättning avseende skaderegleringskostnader								212
Skadeförsäkringens avsättning upptagen i balansräkningen								5 990

LIVFÖRSÄKRING

Förändring i övriga än fondanknutna försäkrings- och investeringsavtal

Milj. €	Försäkringsavtal	Investeringsavtal	Totalt
1.1.2008	4 515	105	4 621
Premieinkomst	248	0	248
Utbetalda ersättningar	-421	-38	-460
Belastningsinkomst	-39	0	-39
Garanterad beräkningsränta	158	3	161
Kundåterbäringar	25	0	26
Övriga	-64	-7	-71
31.12.2008	4 423	63	4 487
Återförsäkrares andel	-4	0	-4
Skuld 31.12.2008, netto	4 419	63	4 482
1.1.2007	4 553	138	4 691
Premieinkomst	221	1	221
Utbetalda ersättningar	-402	-36	-437
Belastningsinkomst	-40	0	-40
Garanterad beräkningsränta	160	4	165
Kundåterbäringar	35	1	36
Övriga	-12	-3	-15
31.12.2007	4 515	105	4 621
Återförsäkrares andel	-5	0	-5
Skuld 31.12.2007, netto	4 511	105	4 616

Förändring i fondanknutna försäkrings- och investeringsavtal

Milj. €	Försäkringsavtal	Investeringsavtal	Totalt
1.1.2008	2 008	63	2 071
Premieinkomst	240	47	287
Utbetalda ersättningar	-181	-12	-193
Utbetalda ersättningar	-26	0	-26
Övriga	-504	1	-503
31.12.2008	1 538	99	1 637
1.1.2007	1 690	62	1 752
Premieinkomst	388	15	403
Utbetalda ersättningar	-108	-14	-121
Utbetalda ersättningar	-28	0	-28
Övriga	65	1	65
31.12.2007	2 008	63	2 071

Skulden i början och i slutet av redovisningsåret innehåller ansvaret för framtida tilläggs pensioner samt effekten av beräkningsräntans kompletteringsansvar för individuella försäkringar. Uträkningen baserar sig på poster före återförsäkrares andel. Se noter för riskhantering för mera detaljerad specification.

Milj. €	2008	2007
Försäkringsavtal		
Skulder avseende avtal med en diskretionär del		
Avsättning för ej intjänade premier	2 629	2 843
Avsättning för oreglerade skador	1 777	1 664
Skulder avseende övriga försäkringsavtal		
Avsättning för ej intjänade premier	13	3
Avsättning för oreglerade skador	0	1
Summa skulder avseende försäkringsavtal	4 419	4 510
Återförsäkringsavtal		
Avsättning för ej intjänade premier	2	3
Avsättning för oreglerade skador	2	2
Summa återförsäkringsavtal	4	5
Försäkringsavtal		
Avsättning för ej intjänade premier	2 644	2 849
Avsättning för oreglerade skador	1 779	1 667
Summa försäkringsavtal	4 423	4 515
Investeringsavtal		
Skulder avseende avtal med en diskretionär del		
Avsättning för ej intjänade premier	63	105
Summa försäkrings- och investeringsavtal		
Avsättning för ej intjänade premier	2 707	2 954
Avsättning för oreglerade skador	1 779	1 667
Livförsäkringen skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal	4 487	4 621
Återförsäkrares andel		
Avsättning för ej intjänade premier	0	-1
Avsättning för oreglerade skador	-4	-4
Summa återförsäkrares andel	-4	-5
Avsättning för oreglerade skador avser inte investeringsavtal. Förlustprövning medför inga tilläggskrav. Undantag som standarden IFRS 4 <i>Försäkringsavtal</i> tillåter har tillämpats på investeringsavtal med en diskretionär del och på investeringsavtal med rätt att byta till ett avtal med en diskretionär del. Sådana investeringsavtal har värderats likadant som försäkringsavtal.		
Koncernens skulder avseende försäkrings- och investeringsavtal	12 375	13 148

23 Skulder avseende fondanknutna försäkrings- och investeringsavtal

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Fondanknutna försäkringsavtal	1 538	2 008
Fondanknutna investeringsavtal	99	63
Summa fondanknutna avtal	1 637	2 071

24 Finansiella skulder

Segmentens finansiella skulder innehåller skulder avseende derivatavtal, emitterade skuldebrev samt övriga finansiella skulder.

SKADEFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Derivatavtal (not 15)	251	90
Emitterade skuldebrev		
Efterställda skulder		
Förlagslån		
I euro		
Förlagslån, 2001	215	219
Förlagslån, 2002	70	72
Förlagslån, 2005	149	149
Summa emitterade skuldebrev	435	440
Skadeförsäkringens finansiella skulder	686	530

If Skadeförsäkring AB (publ) emitterade år 2001 ett förlagslån på 200 miljoner euro. Lånet löper de första 10 åren med en fast ränta och därefter med en rörlig ränta. Lånet förfaller senast i mars 2021. Lånet har noterats i Luxemburgbörsen.

If Skadeförsäkringsbolag AB emitterade år 2002 ett förlagslån på 65 miljoner euro. Koncernens dåvarande ägare tecknade lånet i sin helhet. Lånet löper de första 10 åren med en fast ränta och de sista 10 åren med en rörlig ränta. Lånet har inte noterats.

If Skadeförsäkring AB (publ) emitterade i juni 2005 ett förlagslån på 150 miljoner euro. Lånet har ingen förfalldag och det löper de första 10 åren med fast ränta. Lånet har noterats i Luxemburgbörsen.

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Derivatavtal (not 15)	4	1
Emitterade skuldebrev		
Efterställda skulder		
Förlagslån	100	100
Livförsäkringens finansiella skulder	104	101

Mandatum Life emitterade år 2002 ett förlagslån på 100 miljoner euro. Lånet löper med en rörlig ränta och har ingen förfalldag. Ränta kan betalas endast från de utdelningsbara medlen. Lånet kan återbetalas endast med tillstånd av Försäkringsinspektionen och tidigast år 2012 eller på varje räntebetalningsdag därefter. Förlagslånet är i sin helhet i Sampo Abp:s portfölj.

HOLDING		
Milj. €	2008	2007
Derivatavtal (not 15)	0	0
Emitterade skuldebrev		
Efterställda skulder		
Debenturer	597	589
Övriga finansiella skulder		
Övriga	6	6
Holdings finansiella skulder	604	596
Elimineringsposter mellan segmenten	-125	-125
Summa koncernen	1 269	1 102

25 Avsättningar

SKADEFÖRSÄKRING	
Milj. €	2008
Redovisat värde 1.1.2008	35
Valutakursdifferenser	-5
Ökningar	9
Beloppet som tagits i anspråk	-10
Outnyttjade belopp som återförts	-3
Redovisat värde 31.12.2008	26
Avsättningar högst ett år	13
Avsättningar över ett år	13
Summa avsättningar	26

Utveckling av effektivare processer inom administration och skadereglering och strukturella förändringar i distributionskanaler medför krav på organisatoriska förändringar inom samtliga affärsområden. Avsättningen omfattar främst medel reserverade för framtida utgifter hänförliga till tidigare genomförda samt planerade framtida organisationsförändringar.

26 Ersättningar till anställda

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Sampo har förmånsbestämda planer i skadeförsäkringsverksamheten i Sverige och Norge.

Förutom lagstadgade försäkringar har koncernen förmånsbestämda frivilliga pensionsförsäkringar. Försäkringarna är intern koncern och ingår i Mandatum Lifes försäkringstekniska ansvarsskuld. Beloppet försäkringar är obetydligt och har ingen väsentlig påverkan på koncernens resultat eller eget kapital.

SKADEFÖRSÄKRINGENS ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA 31.12.

Milj. €	2008	2007	2006	2005	2004
Beräknad förpliktelse till nuvärde	390	406	405	359	302
Placeringar i pensionstillgångar till marknadsvärde	220	255	228	203	178
Netto förpliktelse/skulder	170	152	177	156	124
Ej redovisade aktuariella vinster/förluster	-94	-54	-90	-75	-39
Netto förpliktelse bokförd i balansen	76	98	87	81	85
Avsättning för arbetsgivaravgifter	17	20	22	19	14
Avsättning för pensioner 31.12.	92	118	109	100	99

Redovisningen av förmånsbestämda pensionsplaner följer fr.o.m. år 2005 IAS 19 *Ersättningar till anställda*.

Pensionsförpliktelser samt den på räkenskapsperioden belöpande pensionskostnaden beräknas med aktuariella metoder. Pensionsrättigheter beräknas intjänas linjärt under anställningstiden. Beräkningen av pensionsförpliktelser baseras på framtida förväntade pensionsutbetalningar och inkluderar antaganden om dödlighet, personalomsättning och lönetillväxt. Den nominellt beräknade skulden diskonteras till nuvärde med en räntesats baserad på aktuell marknadsränta justerad med hänsyn till durationen på bolagets pensionsförpliktelser. Efter avräkning för förvaltningstillgångar redovisas i balansräkningen en netto tillgång eller skuld. Den redovisade nettoförpliktelsen omfattar förmånsbestämda pensionsplaner för If-koncernens anställda i Sverige och Norge. För övriga länder har förekommande pensionsförmåner klassificerats som avgiftsbestämda.

Vid beräkning av förpliktelser avseende förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige och Norge har följande aktuariella antaganden använts:

	Sverige 31.12.2008	Norge 31.12.2007	Norge 31.12.2008	Norge 31.12.2007
Diskonteringsränta	4,00 %	4,50 %	4,00 %	4,75 %
Förväntad avkastning	4,00 %	5,25 %	5,25 %	6,00 %
Lönetillväxt	3,25 %	3,50 %	4,00 %	4,25 %
Prisinflation	2,00 %	2,25 %	2,50 %	2,50 %

Förväntad avkastning på placerade medel har beräknats med följande fördelning på tillgångsslag i förvaltning:

	2008	2007	2008	2007
Obligationer	37 %	41 %	69 %	58 %
Aktier	47 %	43 %	5 %	28 %
Fastigheter	11 %	10 %	17 %	14 %
Övrigt	5 %	6 %	9 %	-

FÖRDELNING AV FÖRPLIKTELSE

Milj. €	2008			2007		
	Säkerställda planer	Ej säkerställd plan	Totalt	Säkerställda planer	Ej säkerställd plan	Totalt
Beräknad pensionsförpliktelse till nuvärde	337	53	390	352	55	406
Placeringar i pensionstillgångar till marknadsvärde	220	-	220	255	-	255
Netto förpliktelse/skulder	117	53	170	97	55	152
Ej redovisade aktuariella vinster/förluster	-86	-8	-94	-53	-1	-54
Netto pensionsförpliktelse bokförd i balansen	31	45	76	44	54	98

BELOPP SOM REDOVISAS I RESULTATRÄKNINGEN

Milj. €	2008	2007	2006	2005	2004
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	14	16	18	19	13
Ränta på förpliktelsen	18	17	16	19	16
Förväntad avkastning på förvaltnings tillgångar	-15	-12	-12	-10	-9
Aktuariella vinster (minus) eller förluster (plus) som redovisas för året	1	3	2	1	-
Vinster (minus) eller förluster (plus) på reduceringar och regleringar	2	3	4	2	7
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare år	-	-	4	-3	-
Pensionskostnad	21	27	33	27	26

SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRINGEN I DEN NETTOSKULD SOM REDOVISAS I BALANSRÄKNINGEN

Milj. €	2008	2007	2006	2005	2004
Pensionsförpliktelser:					
Vid årets början	406	405	359	302	237
Årets intjäning	14	16	18	19	13
Räntekostnader	18	17	16	18	16
Aktuariella vinster/förluster	41	-25	18	22	35
Förluster eller vinster på reduceringar och regleringar	1	2	4	1	7
Förpliktelser lösta genom betalning	-	-2	-	-	-
Kostnader/intäkter avseende tjänstgöring tidigare år	-	-	4	-3	-
Valutakursdifferenser på utländska planer	-79	5	-6	5	3
Utbetalda pensioner	-12	-11	-8	-6	-9
Förmånsbestämda förpliktelser 31.12.	390	406	405	359	302
Placeringar i pensionstillgångar:					
Vid årets början	255	228	203	178	155
Förväntad avkastning	13	12	12	10	9
Aktuariella vinster/förluster	-17	5	-1	-6	-7
Avgifter	21	17	25	22	28
Medel använda vid lösen av förpliktelse	-	-2	-	-	-
Valutakursdifferenser på utländska planer	-44	4	-3	3	2
Utbetalda pensioner	-8	-9	-7	-4	-9
Summa placeringar 31.12.	220	255	228	203	178

ÖVRIGA KORTFRISTIGA ERSÄTTNINGAR

Sampokoncernen har också andra kortfristiga incitamentsystem för anställda, vars villkor varierar mellan länder, verksamhetsgrenar eller bolag. Bonus bokförs som kostnad under den redovisningsperiod när kostnaden uppstår. Uppskattning om bonus ingående socialkostnader som kommer att betalas i koncernen för år 2008 är 27 miljoner euro.

27 Övriga skulder

SKADEFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Skulder avseende direktförsäkring	94	109
Skulder avseende återförsäkring	38	36
Betalningsförmedlingsskulder	0	0
Skulder avseende patientförsäkringar	58	55
Upplupna kostnader	133	155
Övriga	120	203
Skadeförsäkringens övriga skulder	444	558

Av övriga skulder långvariga är 52 miljoner euro (48).

I posten Övriga ingår bl.a. förskottsinnehållningsskulder, skulder avseende sociala avgifter som betalas på grund av olycksfallsförsäkringen och ersättningar till anställda samt premieskatter och övriga upplupna kostnader.

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Räntor	23	10
Skulder avseende direktförsäkring	5	-
Skulder avseende återförsäkring	5	5
Betalningsförmedlingsskulder	183	6
Övriga	26	25
Livförsäkringens övriga skulder	242	46

I posten Övriga ingår bl.a. skulder avseende förskottsinnehållningar och socialskyddsavgifter, leverantörsskulder samt försäkringspremieförskott.

HOLDING

Milj. €	2008	2007
Räntor	19	19
Betalningsförmedlingsskulder	-	8
Övriga	54	52
Holdings övriga skulder	73	79

I posten Övriga ingår bl.a. skulder avseende interna förvaltningsdebiteringar samt icke-inlösta utdelningar.

Elimineringsposter mellan segmenten	-27	-29
Summa koncernen	732	655

28 Eventualförpliktelser och åtaganden

SKADEFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Förpliktelser utanför balansräkningen		
Garantier	37	41
Övriga oåterkalleliga förbindelser	20	16
Summa förpliktelser utanför balansräkningen	57	57

Tillgångar som ställts som säkerhet och skulder och förpliktelser som säkerheten avser

Milj. €	2008		2007	
	Ställd säkerhet	Skulder/förpliktelser	Ställd säkerhet	Skulder/förpliktelser
Kassa och jämförbara tillgångar	9	8	12	8
Placeringsstillgångar				
- Finansiella värdepapper	127	108	276	102

Milj. €	2008	2007
Minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal		
Minimileaseavgifter		
inom ett år	32	35
senare än ett år men inom fem år	89	101
senare än fem år	90	99
Summa	212	236
Kostnadsförda leasingavgifter samt leasingintäkter avseende vidareuthyrda objekt under redovisningsåret		
- minimileaseavgifter	-39	-38
- variabla avgifter	0	0
Summa avgifter avseende operationella leasingavtal	-39	-38

If Skadeförsäkring AB och If Skadeförsäkringsbolag Ab tillhandahåller försäkring med ömsesidiga åtaganden inom nordiska Kärnförsäkringspoolen och inom norska Naturskadepoolen.

I samband med överlåtelsen av skadeförsäkringsrörelsen från Skandia-koncernen till If-koncernen med effekt från 1 mars 1999, ställde If Skadeförsäkring Holding AB och If Skadeförsäkring AB ut en garanti till förmån för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Nämnda bolag i If-koncernen garanterar ömsesidigt att hålla företaget i Skandiagruppen skadeslösa gentemot krav och åtaganden utifrån garantier och liknande åtaganden ställda av företaget i Skandia-koncernen inom den skadeförsäkringsverksamhet som överförts till If-koncernen.

Med avseende på vissa IT-system som If använder gemensamt med Sampo, har If Skadeförsäkring Holding AB åtagit sig att ersätta Sampo för eventuella kostnader orsakade av If som Sampo kan ådra sig mot ägaren av systemen.

If Skadeförsäkring Holding AB och Skadeförsäkring AB har var för sig ingått avtal tillsammans med Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Tryg-Baltica Forsikring AS i vilka Skandia och Tryg-Baltica ska hållas skadeslösa från samtliga krav hänförliga till garantier ställda av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Vesta Forsikring AS för Skandia Marine Insurance Company (UK) numera Marlon Insurance Company Ltd till förmån för Institute of London Underwriters. Marlon såldes under 2007, varvid köparen ställde ut en garanti till förmån för If för det fulla belopp If kan komma att utge på grund av dessa garantier.

If Skadeförsäkring Holding AB har ställt ut en garanti till förmån för TietoEnator innebärande att bolaget skall svara för de förpliktelser som If IT Services A/S kan ha mot TietoEnator på grund av ett avtal om IT-tjänster. Garantin faller ut om If IT Services A/S försätts i konkurs, ställer in sina betalningar, ansöker om ackord eller i annat fall kan anses vara på obestånd.

If Skadeförsäkring Holding AB har till förmån för bolaget i Svenska Handelsbanken Ab (publ) koncern gått i borgen för If Skadeförsäkring AB för bolagets förpliktelser för kortfristiga skulder upp till ett belopp om 53 milj. euro och för förpliktelser i anledning av derivatavtal, samt för If Skadeförsäkring AB, If Skadeförsäkringsbolag Ab och Capital Assurance Company för dessa bolags förpliktelser i anledning av utställda bankgarantier (stand-by letter of credit) för bolagens försäkringsrörelse. Capital Assurance Inc såldes under 2008, varvid köparen ställde ut en garanti till förmån för If för de belopp If kan komma att utge på grund av bankgarantin hänförlig till Capital Assurance Company Inc.

LIVFÖRSÄKRING

Milj. €	2008	2007
Förpliktelser utanför balansräkningen		
Fondförpliktelser	308	273
Milj. €	2008	2007
Övriga åtaganden		
Avtalsenliga åtaganden att förvärva ADB-software	3	1
Milj. €	2008	2007
Minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal		
Minimileaseavgifter		
inom ett år	2	2
senare än ett år men inom fem år	7	6
senare än fem år	3	4
Summa	11	12
Sammanlagda beloppet per balansdagen av framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara avtal som avser objekt som vidareuthyrts	0	0
Kostnadsförda leasingavgifter samt leasingintäkter avseende vidareuthyrda objekt under redovisningsåret		
- minimileaseavgifter	-2	-2
- leasingintäkter avseende objekt som vidareuthyrts	0	0
Summa avgifter avseende operationella leasingavtal	-2	-2

HOLDING

Milj. €	2008	2007
Förpliktelser utanför balansräkningen		
Teckningsförbindelser	4	6

Tillgångar som ställts som säkerhet och skulder och förpliktelser som säkerheten avser

Milj. €	2008		2007	
	Ställd säkerhet	Skulder/förpliktelser	Ställd säkerhet	Skulder/förpliktelser
Tillgångar ställda som säkerhet				
Placeringsstillgångar				
- Intecknade pantskuldebrev	15	6	15	6
Milj. €	2008		2007	
Minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal				
Minimileaseavgifter				
inom ett år			3	2
senare än ett år men inom fem år			4	5
senare än fem år			3	3
Summa			9	11

Vid utgången av 2008 hade koncernen hyrda lokaler sammanlagt 180 872 m² (200 087). Hyresavtalen är mest gjorda för 3-10 år.

29 Eget kapital

AKTIEKAPITAL

Milj. €	Antal aktier	Aktiekapital	Överkursfond	Totalt
1.1.2008	578 530 890	98	1 160	1 258
Annullering av egna aktier	-17 158 500	-	-	-
Företagsförvärv	-	-	1	1
31.12.2008	561 372 390	98	1 161	1 259
Aktier som innehas av bolaget	-	-	-	-

FONDER FÖR EGET KAPITAL OCH BALANSERAD VINST

Milj. €	2008	2007
Fonder 31.12.		
Reservfond	370	370
Fond för verkligt värde	-2 364	317
Summa fonder	-1 994	687

FÖRÄNDRINGAR I FONDER:

RESERVFOND

Reservfonden innehåller komponenter överförda från eget kapital enligt bolagsordningen eller bolagsstämman beslut. Det har inte varit några förändringar i reservfond under presenterade redovisningsperioder.

FOND FÖR VERKLIGT VÄRDE

Milj. €	2008	2007
1.1.	317	486
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Redovisat mot eget kapital	-3 116	6
Överfört från eget kapital till resultaträkningen	87	-238
Redovisat mot eget kapital från kassaflödessäkringar	15	-
Skatter avseende poster ovan	333	60
Andel hänförlig till avvecklade verksamheter	-	3
31.12.	-2 364	317

Fonden för verkligt värde innehåller förändringen i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas och på finansiella derivat som innehas för kassaflödessäkring.

BALANSERAD VINST (VINST FRÅN TIDIGARE RÅKENSKAPSPERIODER)

Milj. €	2008	2007
1.1.	5 788	3 061
Redovisningsårets resultat	675	3 572
Dividendutdelning	-686	-693
Aktierelaterade ersättningar	3	0
Omräkningsdifferenser	-249	-74
Redovisning av föråldrade utdelningar	3	6
Förvärv av egna aktier	-167	-81
Balanserad vinst hänförliga till avvecklade verksamheter	-	-3
31.12.	5 365	5 788

AKTIER OCH RÖSTRÄTT

Den 31 december 2008 var antalet aktier i Sampo Abp 561 372 390, av vilka 560 172 390 aktier i A-serien och 1 200 000 i B-serien. Varje A-aktie har på bolagsstämman 1 röst och varje B-aktie 5 röster. Alla aktierna i B-serien ägs av Ömsesidiga Försäkringsbolaget Kaleva. B-aktier kan omvandlas till A-aktier på begäran av ägaren av B-aktien. Sampo aktier i A-serien noteras på Helsingforsbörsen.

Den 15 april 2008 bemyndigade Sampo ordinarie bolagsstämma styrelsen att förvärva egna aktier, vilket är gällande t.o.m. slutet av den nästa ordinarie bolagsstämman. Aktier i A-serien kan förvärfvas högst 50 000 000 st. i en eller flera omgångar (c. 8,6 % av Sampo samtliga aktier). Aktierna kan förvärfvas i annat förhållande än aktieägarnas innehav på priset som kan högst vara den högsta betalkursen vid anskaffningstidpunkten för Sampo aktie vid offentlig handel.

Under 2008 förvärvade Sampo Abp totalt 12 836 500 egna aktier. Dessa samt de 4 322 000 egna aktier som Sampo Abp innehade i slutet av 2007 annullerades alla under 2008. Ogiltigförklaringen minskade antalet aktier i A-serien med samma belopp, men hade inte effekt på aktiekapitalet.

Sampo Abp eller övriga koncernbolag innehade inte egna aktier per den 31 december 2008.

30 Upplysningar om närstående

NYCKELPERSONER I LEDANDE STÄLLNING

Sampokcernens nyckelpersoner i ledande ställning avser Sampo Abp:s styrelseledamöter samt Sampokcernens ledningsgrupp.

BETALDA ERSÄTTNINGAR TILL NYCKELPERSONER I LEDANDE STÄLLNING

Milj. €	2008	2007
Kortfristiga ersättningar	6	6
Ersättningar efter avslutad anställning	1	1
Övriga långfristiga ersättningar	4	4
Summa	11	11

Kortfristiga ersättningar innehåller löner och resultatlöner inkl. socialavgifter redovisade under redovisningsåret.

Ersättningarna efter avslutad anställning innehåller under redovisningsåret redovisade avgifter enligt APL-basförsäkringen och frivilliga tilläggsavgifter.

Övriga långfristiga ersättningar inkluderar ersättningar redovisade under redovisningsåret på grund av ledningens och sakkunnigas långfristiga incitamentsprogram (se not 31).

31 Incitamentsprogram

LEDNINGENS OCH EXPERTERNAS LÅNGSIKTIGA INCITAMENTSPROGRAM 2004 I–2008 II

Sampo Abp:s styrelse har fattat beslut om långsiktiga incitamentsprogram 2004 I–2008 II för Sampos ledning och experter. Sampos styrelse har be- myndigat nomineringsutskottet eller koncernchefen att fastställa vilka personer som omfattas av incitamentsprogrammet och antalet bonusenheter som utgör bestämninggrund för den resultatpremie som tillkommer dem. Antalet bonusenheter som tillkommer koncernens ledningsgruppsmedlemmar i incitamentsprogrammen 2008 I och 2008 II fastställs av styrelsen. Programmen omfattade vid utgången av år 2008 över 100 personer.

Beloppet av resultatpremien beror på kursutvecklingen för Sampos A-aktie och på försäkringsrörelsens intäkter (Insurance Margin) samt delvis på utvecklingen av nyckeltalet RORAC för Sampo i de redan avslutade programmen. Värden på en kalkylmässig bonusenhet är den med omsättningen av Sampos A-aktie vägda medelkursen vid den tidpunkt som fastställs i villkoren för programmen med avdrag för utgångskursen, som justeras för den utdelning per aktie som betalas fram till den dag incitamentet betalas ut. Programmens utgångskurser före utdelning var 8,88–20,17 euro. Värden på en kalkylmässig bonusenhet är maximalt 19–30 euro med avdrag för den för vinstutdelningen justerade utgångskursen. Programmens IM-kriterium har tre nivåer. Om intäkter av försäkringsrörelsen (IM) uppnår 4 procent eller mera, utbetalas resultatpremien i sin helhet. Om intäkter av försäkringsrörelsen varierar mellan 2,00 och 3,99 procent, utbetalas 50 procent av premien. Om nyckeltalet är lägre än detta, utbetalas ingen resultatpremie.

I varje program finns tre prestationsperioder och premierna betalas ut kontant i tre poster. I programmen 2008 I och 2008 II skall den som erhåller resultatpremie, med beaktande av insiderreglerna, köpa Sampos A-aktier vid första möjliga tidpunkt för 30 procent av beloppet av den resultatpremie som erhållits efter avdrag för skatt och motsvarande avgifter samt hålla aktierna i sin ägo i minst ett år. I andra program skall den som erhåller resultatpremie, med beaktande av insiderreglerna, köpa Sampos A-aktier vid första möjliga tidpunkt för 20 procent av beloppet av den resultatpremie som erhållits efter avdrag för skatt och motsvarande avgifter samt hålla aktierna i sin ägo i minst två år. Resultatpremierna kan utbetalas i förtid i samband med eventuella förändringar i koncernstrukturen eller om anställningen upphör av separat fastställda orsaker. Incitamentsprogrammets 2008 I och 2008 II verkliga värde uppskattas enligt Black-Scholes formeln.

	2004 I	2004 II	2005 I	2005 II	2006 II	2008 I	2008 II
Villkoren godkända*)	11.2.2004	5.10.2004	22.3.2005	22.6.2005	21.12.2006	16.1.2008	7.5.2008
Beviljat (tusen st.) 31.12.2004	1 570	445	-	-	-	-	-
Beviljat (tusen st.) 31.12.2005	1 490	448	2 290	455	-	-	-
Beviljat (tusen st.) 31.12.2006	1 385	343	2 085	480	-	-	-
Beviljat (tusen st.) 31.12.2007	220	310	1 775	360	180	-	-
Beviljat (tusen st.) 31.12.2008	-	-	-	-	112	3 961	95
Perioden löper ut I 30 %	12-2006	12-2006	4-2007	Q2-2007	Q3-2008	Q1-2009	Q3-2009
Perioden löper ut II 35 %	Q4-2006	Q4-2006	Q3-2007	Q4-2007	Q1-2009	Q3-2009	Q1-2010
Perioden löper ut III 35 %	Q4-2006	Q4-2006	Q4-2007	Q2-2008	Q3-2009	Q2-2010	Q4-2010
Betalningstidpunkt I 30 %	12-2006	12-2006	6-2007	9-2007	12-2008	6-2009	12-2009
Betalningstidpunkt II 35 %	6-2007	6-2007	1-2008	4-2008	6-2009	1-2010	6-2010
Betalningstidpunkt III 35 %	1-2008	1-2008	7-2008	9-2008	1-2010	9-2010	3-2011
Sampo A-kursen den dag villkoren godkännts euro*)	9,00	8,94	11,01	12,34	20,25	18,23	18,02
Utgångskurs euro**)	9,37	8,88	11,17	12,67	20,17	17,26	18,44
Utgångskurs justerad för utdelning euro 31.12.2008	-	-	-	-	17,77	16,06	18,44
Sampo A-avslutskurs 31.12.2008	13,24						
Grundvärde sammanlagt (milj. euro)					0	1	0
Skuld sammanlagt	1						
Rapportperiodens kostnader sammanlagt inkl. bikostnader (milj. euro)	2						

*) Datum för beviljande av incitament varierar

**) Den för omsättningen för 10 dagar vägda medelkursen från dagen för godkännande

AKTIEINCITAMENTSPROGRAMMET SAMPO 2006

Sampo Abp:s ordinarie bolagsstämma fattade 5.4.2006 beslut om aktieincitamentsprogrammet Sampo 2006. Programmet gäller personer inom ledningen i Sampo Abp eller dess dotterbolag samt Sampo koncernchef. 11.5.2006 anvisade Sampo Abp:s styrelse 1 300 000 aktier av det maximala antalet aktier på 1 500 000 aktier i programmet.

Beloppet av den premie som betalas ut grundar sig till hälften på kursutvecklingen för Sampo A-aktie och till hälften på intäkterna av försäkringsrörelsen (IM). Programmet har tre prestationsperioder och de omfattar åren 2006–2010. Varje betalningspost motsvarar maximalt en tredjedel av det totala antalet aktier. I villkoren för programmet ingår en begränsning av premiens belopp, enligt vilken premien nedsätts, om Sampo aktiekurs under en enskild prestationsperiod stiger med över 160 procent. De aktier som överläts i form av premie är förknippade med en partiell överlåtelsestrestriktion på två år. Sampo styrelse kan också besluta om att premien delvis eller i sin helhet utbetalas kontant i stället för i form av aktier.

Premierna i aktieincitamentsprogrammet betalas ut i tre poster. Den första posten, 2 420 000 euro, betalades i enlighet med programmets villkor i december 2008. Premien reglerades med kontanter så att den som erhöll premien var förpliktad att köpa Sampo A-aktier på Helsingfors börsen för minst 50 procent av beloppet av den erhållna resultatpremien efter avdrag för skatt och motsvarande avgifter.

PRESTATIONSPerioder	Period I	Period II	Period III
Aktiekurs*)	Q1 2006– Q3 2008	Q4 2006– Q3 2009	Q4 2007– Q3 2010
Intäkter av försäkringsrörelsen	2006– 9/2008	2007– 9/2009	2008– 9/2010

*) Definieras som 10 dagars vägda medelkurs efter resultat release för perioden i fråga.

PRESTATIONSVILLKOR FÖR PERIODERNA	Höjning av aktiekursen justerad för vinstutdelning	Intäkter av försäkrings- rörelsen
Förutsättning för minimipremie	26 %	5 %
Förutsättning för maximipremie	64 %	10,5 %
Betalning då minimiförutsättningen uppfylls till fullt belopp	20 %	40 %

Betalningen ökar linjärt mellan minimi- och maximibeloppet.

Det verkliga värdet på incitamentsprogrammet på tilldelningsdagen har fastställts med hjälp av Black Scholes-formeln. I det verkliga värdet för värdet på marknadsbaserade delar av incitament (aktiekurs) har ett med formeln prognostiserat utfall av antalet aktier som erläggs i provision beaktats. Icke-marknadsbaserade villkor (IM och ROE) har inte beaktats i det verkliga värdet på incitament som grundar sig på dem, utan dessa villkor beaktas i antalet av de aktier till vilka antas uppstå rätt under intjänandeperioden. Till dessa delar uppdaterar koncernen antagandet om utfallet av icke-marknadsbaserade villkor per varje balansdag. Den volatilitet på 30,0 procent som använts i formeln var den historiska volatilitet som beräknats utifrån de veckovisa observationerna under två och ett halvt års tid. Övriga i formeln beaktade faktorer var en riskfri ränta på 2,50–3,25 procent och en direktavkastning på 5 procent.

Genomsnittligt verkligt värde på beviljad aktie på tilldelningsdagen	
premie som baserar sig på aktiekursen, euro	4,18
premie som baserar sig på IM och ROE-villkoren, euro	14,76

Rapporteringsperiodens 2008 kostnad hänförlig till incitamentsprogrammet var 2,7 milj. euro.

32 Revisorernas ersättningar

Milj. €	2008	2007
Revisionsarvoden	2	2
Övriga	0	0
Summa	2	2

33 Rättegångar

Koncernens bolag uppträder som motpart i olika rättegångar, där förhandlingarna den 31 december 2008 inte var slutförda. Rättegångar gäller vanliga affärstransaktioner. Företagen har inte redovisat avsättningar för dessa rättegångar i balansräkningen, därför att enligt uppskattning av oberoende experter sannolikheten för väsentliga förluster på grund av rättegångarna är liten.

34 Innehav i dotterbolag

Företag Milj. €	Koncernens ägarandel %	Redovisat värde
Skadeförsäkring		
If Skadeförsäkring Holding AB	100	1 886
If Skadeförsäkring AB	100	1 111
If Skadeförsäkringsbolag Ab	100	465
UAB If Draudimas	100	9
AAS If Latvia	100	7
AS If Eesti Kindlustus	100	41
CJSC If Insurance	100	8
SOAO Region	100	27
If Säkerhet AB	100	0
MSK Vesta	100	0
Livförsäkring		
Mandatum Livförsäkringsaktiebolaget	100	484
SE Sampo Life Insurance Baltic	100	11
If Livförsäkring AB	100	5
OOO Region Life	100	3
Övriga verksamheter		
Oy Finnish Captive & Risk Services Ltd	100	0
If IT Services A/S	100	0
Riskienhallinta Oy	100	0
Barn i Bil AB	100	0
Sampo Capital Oy	100	1

Tabellen innehåller inte fastighets- eller bostadsaktiebolagen som har konsoliderats i koncernredovisningen.

35 Övriga än aktier i dotter- och intressebolag

SKADEFÖRSÅKRING

Börsaktier				
Milj. €	Land	Stycke	Andel aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
ABB Ltd	Schweiz	223 000	0,01	2
Aker Floating Production	Norge	1 030 800	4,69	1
Astra Zeneca Plc	Storbritannien	88 400	0,01	2
Atlas Copco AB A	Sverige	430 000	0,05	3
B&B Tools B	Sverige	264 500	0,69	1
BE Group AB	Sverige	2 498 600	5,00	5
Cardo AB	Sverige	2 999 000	10,00	31
Clas Ohlson AB B	Sverige	3 182 129	2,71	16
CTT Systems AB	Sverige	511 200	4,71	1
Duni Ab	Sverige	230 000	0,49	1
Eniro AB	Sverige	600 000	0,37	1
Equinox Offshore Accommodation Ltd	Singapore	2 610 000	4,97	1
G & L Beijer B	Sverige	135 000	0,56	1
Gunnebo AB	Sverige	4 821 700	10,59	7
Hennes & Mauritz Ab B	Sverige	73 000	0,00	2
Höganäs AB B	Sverige	2 686 900	6,12	17
Husqvarna AB A	Sverige	3 645 513	2,87	13
Husqvarna AB B	Sverige	357 800	0,03	1
Lindab International AB	Sverige	2 776 142	3,53	12
Nederman Holding AB	Sverige	1 160 400	9,90	5
Nobia AB	Sverige	14 632 850	8,35	22
Nolato Ab B	Sverige	1 167 000	2,28	3
Scania AB B	Sverige	395 000	0,01	3
Sectra AB B	Sverige	4 396 300	7,28	14
Skanska Ab B	Sverige	500 000	0,08	4
StatoilHydro ASA	Norge	201 000	0,01	2
Svedbergs i Dalstorp AB B	Sverige	2 298 600	7,04	6
TeliaSonera AB	Sverige	1 708 000	0,04	6
TTS Marine ASA	Norge	1 608 600	6,25	3
VBG AB B	Sverige	474 200	1,92	2
Veidekke ASA	Norge	11 649 680	8,57	27
Vestas Wind Systems A/S	Danmark	68 100	0,04	3
Yara International ASA	Norge	171 000	0,06	3
Summa börslag				222
Övriga				5

Placeringsfonder				
Milj. €	Land	Stycke	Andel aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
IShares S&P 500 Index Fund ETF	Förenta Staterna	595 000		39
APS Japan Growth Fund JPY	Caymanöarna	141 555		7
APS Small Cap Alpha Fund	Caymanöarna	184 320		8
Danske Invest Emerging Asia Kasvu	Finland	1 349 509		21
Danske Invest Europe Enhanced Index	Finland	45 964 543		49
Danske Invest European Opportunities Kasvu	Finland	12 620 831		8
Danske Invest North America Enhanced Index USD	Finland	36 502 097		29
Danske Invest US Small Cap Value Kasvu	Finland	26 386 762		24
Danske Invest Japan Osake Kasvu JPY	Finland	315 965 078		27
PMI Venture Fund L.P. (CIM Venture Fund for Creative Industries L.P.)	Finland	116 602		0
EQT IV (No. 1) Limited Partnership	Finland	859 878		4
EQT III UK No 1 L.P. (EQT Northern Europe UK No. 1 L.P.)	Finland	1 025 044		4
Mandatum Pääomarahasto I Ky	Finland	626 705		5
Mandatum Pääomarahasto II Ky EUR	Finland	106 000		1
Private Energy Market Fund L.P.	Finland	297 559		3
WD Power Investment	Finland	2 523		0
Mandatum Pääomarahasto II Ky USD	Finland	451 200		3
WD Power Investment USD	Finland	29 239		0
GS Loan partners I DEBT EUR	Förenta Staterna	1 071 605		11
GS Loan partners I	Förenta Staterna	1 368 000		10
GS Loan partners I DEBT	Förenta Staterna	3 542 012		25
Summa placeringsfonder				280
Summa aktier och andelar				506

LIVFÖRSÄKRING

Börsaktier				
Milj. €	Land	Stycke	Andel av aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
Alma Media Oyj	Finland	6 655 512	8,92	33
Amanda Capital Oyj	Finland	2 053 296	9,02	3
Comptel Oyj	Finland	19 569 925	18,28	14
Finnair Oyj	Finland	2 400 000	1,87	12
Kemira Oyj	Finland	2 088 089	1,67	12
Kesko Oyj	Finland	515 153	0,53	9
Lassila & Tikanoja Oyj	Finland	2 231 238	5,75	25
Neste Oil Oyj	Finland	598 336	0,23	6
Nokia Oyj	Finland	1 551 900	0,04	17
Norvestia Oyj	Finland	1 789 538	11,68	10
Salcomp Oyj	Finland	3 724 000	9,55	7
Sanoma Oyj	Finland	2 710 945	1,66	25
Tamfelt Oyj Abp	Finland	788 427	2,86	6
Teleste Oyj	Finland	1 679 200	9,43	4
Turvatiimi Oyj	Finland	5 699 436	5,04	1
Uponor Oyj	Finland	2 369 488	3,24	18
Vaisala Oyj	Finland	766 650	4,21	17
YIT Oyj	Finland	5 507 004	4,33	25
Summa				243
Övriga				28
Summa börsnoterade aktier och andelar				271
Övriga				
Metsä Tissue Oyj	Finland	553 407	6,07	11
Placeringsfonder				
Milj. €	Land	Stycke	Andel av aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
Danske Invest Emerging Markets Debt	Finland	52 084 602		61
Danske Invest Euro High Yield Kasvu	Finland	20 064 205		15
Danske Invest European Opportunities Kasvu	Finland	22 570 870		14
Danske Invest High Yield Kasvu	Finland	170 230 497		138
Danske Invest Japani Osake Kasvu	Finland	314 513 376		27
Fourton Odysseus Kasvu	Finland	128 399		15
Kapitalfonder				
Milj. €	Land	Stycke	Andel av aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
Amanda III Eastern Private Equity Ky	Finland			6
CapMan Real Estate I Ky	Finland			10
Mandatum Pääomarahasto I Ky	Finland			8
Summa				305
Övriga aktier och andelar				39
Summa inhemska aktier och andelar				614

Utländska börsbolag				
Milj. €	Land	Stycke	Andel av aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
Nordea Bank AB	Sverige	5 150 000	0,20	26
Topdanmark Forsikring A/S	Danmark	831 531	4,98	76
Summa börslag				103
Övriga utländska aktier och andelar				
Milj. €	Land	Stycke	Andel av aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
APS Japan Growth Fund	Caymanöarna	183 278		9
Comgest Panda	Luxemburg	15 354		16
Danske Capital Germany	Luxemburg	1 103 086		6
Goldman Sachs Asset Management Liquidity Partners 2007	Förenta Staterna	512 415		14
IShares S&P 500 Index Fund ETF	Förenta Staterna	419 037		27
Lloyd George Asia Small Companies Fund	Hong Kong	233 008		9
New Providence Fund Ltd	Bahama	49 039		11
Prosperity Cub Fund	Caymanöarna	237 181		18
RMF Commodity Strategies (Class SOE1)	Bahama	14 787		18
RMF Distressed Strategies	Caymanöarna	16 159		16
Richelieu France	Frankrike	32 410		8
Utländska placeringsfonder				
Milj. €	Land	Stycke	Andel av aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
Access Capital II A L.P.	Storbritannien			6
Access Capital II C L.P.	Storbritannien			7
Access Capital L.P.	Storbritannien			16
BOF III CV Investors LP (Gilde Buyout Fund III)	Nederländerna			6
Behrman Capital III L.P.	Förenta Staterna			8
CapMan Buyout VIII (Guernsey) L.P.	Storbritannien			5
Duke Street Capital Structured Solutions	Storbritannien			18
EQT V (General Partner) LP	Storbritannien			5
First European Fund Investments UK L.P.	Storbritannien			6
Goldman Sachs Loan Partners I, L.P.	Förenta Staterna			13
Goldman Sachs Loan Partners I, L.P.	Förenta Staterna			34
Goldman Sachs Loan Partners I, L.P.	Förenta Staterna			14
Goldman Sachs Petershill Fund Offshore, L.P.	Storbritannien			17
Montagu Fund III L.P.	Storbritannien			6
Pai Europe IV L.P.	Storbritannien			7
Russia Partners II L.P.	Förenta Staterna			8
Thomas H. Lee Equity Fund V L.P.	Förenta Staterna			6
VenCap 9 LLC (Preferential Equity Investors II LLC)	Storbritannien			7
Summa				357
Övriga aktier och andelar				102
Summa utländska aktier och andelar				561
Summa aktier och andelar				1 176

HOLDING

Inhemska övriga än börsaktier

Milj. €	Land	Stycke	Andel av aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
	Finland	57	80,28	10
	Finland			6
Summa inhemska aktier och andelar				16

Utländska börsaktier

Milj. €	Land	Stycke	Andel av aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
	Sverige	313 202 100	12,05	1 576
	Danmark	1 017 545	6,10	94

Utländska kapitalfonder

Milj. €	Land	Stycke	Andel av aktier %	Redovisat värde / verkligt värde
	Förenta Staterna			5

Övriga

14

Summa utländska aktier och andelar**1 689****Summa aktier och andelar****1 705**

Innehav på över 5 milj. euro (verkligt värde) och andelar på över 5 procent i börsbolag har specificerats.

36 Händelser efter balansdagen

Styrelsens förslag till ordinarie bolagsstämman den 7 april 2009 om utdelningen för år 2008 är 0,80 euro per aktie (sammanlagt 449 097 912 euro). Betalda utdelningar redovisas år 2009 mot eget kapital som minskning av balanserat resultat.